Poštarina plaćena u gotovom | Ára egy és fél dinár | Postaszállitási dij készpénzben lefizetve

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam | Subotica, SZERDA, 1924 május 28. | 145. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. .·. Szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Az árviz

(+) A békés, nyugodt, méltóságosan hömpölygő Duna kijött a sodrából és haragos bömböléssel áttörve gátjait, nyolcvanezer hold föld termését nyelte el. Az agrárreform-miniszteriumi államtitkár becslése szerint az árvizsujtotta földmivelőnép eddig megállapitható káráról körülbelül százhatvanmillió dinár veszteség háramlik az ország közgazdasági életére. De ebben a pillanatban még kiszámithatatlan, hogy milyen méreteket öltheznek a medréből kilépett folyam pusztitásai.

Mennyire eltörpül ennek az elemi csapásnak katasztrófális jelentősége mellett a parlament arénájában folyó harc idegfeszitő érdekessége! A *panem et circenses*-ből a föld, az áldott buzatermő humusz adja a kenyeret, mig a politikusok nekirugaszkodott birkózásaikkal csak cirkuszi izgalmakról gondoskodnak, amelyek iránt eltompul az érzék, ha a szorgos munka gyümölcsét, a mindennapi betevő falatot elragadja a természet szeszélye.

A parlament hétfői ülésén egyhangulag kimondták az árvizkárosultak segélyezésének sürgősségét a nagy, a döntő összeütközésre fölkészült pártok. Mindkét tábor egy pillanatra lábhoz tette fegyverét, amelyet a gyülölet dum-dumgolyóival töltöttek meg. Az elvakult harcba beleszólt a Duna és figyelmeztette a politika bajvivóit a közös veszedelemre, amely ellen közös védekezésre van szükség. Vajjon meg fogja-e győzni ez a memento a nép képviselőit, hogy politikai hitviták helyett dolgozni kell, mert a homouzion és homoiuzion munkalehetőségeket megfojtó, a tudás, szakértelem és szorgalom termelőképességét fölperzselő csatái közben odavész az emberek vetése?

El lehetünk rá készülve, hogy a pártok viaskodásában ezt a tragikus kérdést is faltörő kosnak fogják felhasználni az ostromlott pozíciók bezuzására. Erre lehet következtetni a felelősség kérdésében eddig elhangzott pro- és contra-nyilatkozatokból is. A közvéleménynek azonban semmi kedve nem telik a kormányozható rekriminációknak ebben az öncélu módszerében, hanem a szerencsétlenség továbbterjedésének meggátlásán és következményeinek enyhitésén kivül, a szembeötlő tanulságok alapján, fokozott mértékben követeli, hogy a szakminiszteriumok és az alájuk rendelt hatóságok müködése függetlenittessék a pártpolitikai küzdelmek esélyeitől.

Az agrárkérdésbe még lehetett politikumot beleerőszakolni, mint ahogy a homogén radikális kormány a radikális-demokrata koalició alatt történt földosztásokat ebből a szempontból alapos revizió alá is vette.

De az ármentesitést ilyen momentumok nem zavarhatják, mert akárkik kezén van a föld, az ország érdeke, hogy annak termését az áradás föl ne falja. És ha az agrárreform olyanoknak juttatott földet, akiken az ármentesitési illetékek be nem hajthatók, akkor a hatóságoknak nem szabad az ármentesitő társulatokat sorsukra bizniok, hanem mindent meg kell tenniök, amit a prevenció követelményei eléjük szabnak.

— Senkit sem lehet hibáztatni a gátszakadásért, legkevésbbé az ármentesitő társulatot, amely teljesitette kötelességét — állapitja meg az agrárreformügyi államtitkár. Ehhez a verdikthez nem fér szó, sem személyt, sem társulatot nem lehet okolni a szörnyü elemi csapásért. Nem jár ki azonban ez az abszolució annak a rendszernek, amely lehetővé teszi, hogy fontos és elkerülhetetlen, mert a gazdasági életbe vitálisan belevágó beruházkodásokat felebbezhetetlen pénzügyi *non possumus* meghiusithasson. Kellett volna, hogy legyen pénz a védőmüvek karbantartására, a tavaszi óvóintézkedések folytonosságának fentartására és meg kellett volna takaritani azt a finánctakarékosságot, amelyre most olyan sulyosan fizet rá az ország.

Október 20-ig elnapolták a parlamentet

Nagy viharok között zajlott le az utolsó ülés — Pasics óriási lármában olvasta fel a királyi ukázt — A horvátok a köztársaságot éltették

Valamennyi Radics-párti mandátumot igazolták

Beogradból jelentik: Rég nem látott viharos ülése volt kedden a parlamentnek, mint az előrelátható is volt. *Az ülésen olyan botrányos jelenetek játszódtak le, amilőkre ennek a parlamentnek életében alig volt példa.* Amikor *Pasics* miniszterelnök elkezdte felolvasni a királynak a parlament elnapolását elrendelő ukázát, *az ellenzék olyan féktelen lármába tört ki, hogy a miniszterelnök egy szavát sem lehetett hallani.* Azért is emlékezetes marad a keddi ülés, mert ezen hangzott először a parlamentben ez a felkiáltás: *„Éljen a köztársaság!“* — természetesen a horvát köztársasági parasztpárt részéről.

Már az ülés megnyitása előtt is óriási izgalom uralkodott a képviselők között. Délelőtt kilenc órára volt összehiva az ülés, amelyet azonban *Jovanovics* Ljuba elnök csak tiz perccel tizenegy óra előtt nyitott meg. A közbeeső idő azzal telt el, hogy a házelnök az ellenzéki pártok vezetőivel tanácskozott, mert ki akarta kerülni a parlamentnek királyi ukázzal való elnapolását és igyekezett megegyezést létesiteni arra nézve, hogy a parlament önmagát napolja el. Ezek a kisérletek azonban már eleve sikertelenségre voltak itélve, minthogy az ellenzék ebben a kérdésben a legridegebben elzárkózik minden kompromisszum elől és az az álláspontja, hogy a parlament munkaképes, tehát a legsürgősebb feladatokat el kell végeznie.

Miután a házelnök tárgyalásai ilyen módon eredménytelenül végződtek, tiz perccel tizenegy óra előtt megnyitotta az ülést.

A parlament ülése iránt egész Beogradban igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és a karzatok zsufolásig tele voltak hallgató közönséggel. A diplomaták páholya is megtelt, ami pedig csak a legfontosabb üléseken szokott megtörténni. Ugy a kormánypárti, mint az ellenzéki képviselők majdnem teljes számban jelen vannak.

Az ülést a szokásos formalitások mellett nyitja meg *Jovanovics* Ljuba elnök. *Kobasica* titkár fölolvassa az előző ülés jegyzőkönyvét. *Popovics* Toma (radikális) azt követeli, vegyék be a jegyzőkönyvbe, hogy az ellenzék nem volt jelen a kormány kinevezéséről szóló királyi ukáz fölolvasásánál és hogy a földmives pártiak az ukáz fölolvasásakor kivonultak a teremből. Az ellenzék tiltakozik ez ellen, a többség azonban elfogadja Popovics inditványát, mire az elnök elrendeli a jegyzőkönyv kiegészitését.

Lázics Voja tiltakozik az ellen, hogy a jegyzőkönyvben nincs bent, hogy ő terjesztette be az árvizkárosultak segélyezéséről szóló sürgősségi inditványt.

Ezután felolvassák az igazoló bizottság jelentését, amely szerint *az elhunyt Szudárevics Ferenc bunyevác párti képviselő helyére Pecsics Misko*, a lemondott *Heinrich* Ferenc németpárti képviselő helyébe pedig *Elmár* Gyula dr. becskereki ügyvéd kerül be a parlamentbe. Felolvassák továbbá *Raics Balázs szuboticai képviselő javaslatát az árvizkárosultak sürgős támogatásáról. Miletics* Koszta földmivelésügyi miniszter kijelenti, hogy elfogadja a sürgősségi inditványt. A parlament egyhangulag kimondja a sürgősséget.

Igazolják a Radics-párti mandátumokat

Ezután rátérnek a napirend első pontjának, *az igazoló bizottság jelentésének tárgyalására.* A többségi jelentést *Pecsics* Dragutin (demokrata), a kisebbségi jelentést *Kosics* Rajko (radikális) olvassa fel. Utána *Gyuricsics* Marko nagy érdeklődés mellett felolvassa a radikális klub nyilatkozatát a Radics párti mandátumok igazolásának rendezéséről. Hosszabb bevezetés után hangsulyozza Gyuricsics, hogy a Radikális párt nem szeretné, ha szemére vethetnék, hogy nem akarja az együttmüködést a horvátokkal és ezért *elhatározta, hogy a választásokon előfordult szabálytalanságok és törvénysértések ellenére az összes mandátumok verifikálása mellett fog szavazni.* Ezzel szemben elvárja a párt, hogy a királyi kormány minden törvényes eszközt igénybe fog venni mindazok megbüntetésére, akik a választások alatt törvénybe ütköző cselekedetet követtek el.

Az önálló demokrata párt nevében Lukinics Edo tesz ezután nyilatkozatot. Lukinicsnak a szószéken való megjelenését gunyos felkiáltással és zajjal fogadja az ellenzék. *Magyarul kiáltják feléje:*

— *Éljen Tisza! Éljen Lukinics bácsi!*

Lukinics a nagy zajban felolvassa a disszidens demokrata-párt nyilatkozatát, amely rámutat a Radics-párt választási demagógiájára és arra a terrorra, amelyet Horvátországban kifejtett, de kijelenti, hogy mindennek ellenére *a verifikálást a párt megszavazza.*

A nyilatkozat felolvasása közben az ellenzék *éljen Lukinics!* — kiáltásokkal provokálja a kormánypártot, amely viszonzásul *Radicsot élteti* gunyosan. Az elnök végül bejelenti, hogy miután senki sem jelentkezett szólásra, a tárgyalást berekeszti. Kéri a képviselőket, foglalják el a helyeiket, hogy a szavazást megejthesse; egyuttal közli, hogy akik elfogadják a bizottság jelentését, *marad-*

janak ülve, akik pedig ellene szavaznak, álljanak fel. A bejelentésre az *egész Ház ülve marad*, kivéve *Majkis* Koszta radikális képviselőt, *aki nem fogadja el a bizottság jelentését.*

Jovanovics Ljuba elnök: Miután a többség a bizottság javaslatát elfogadta, a mandátumokat igazoltaknak jelentem ki. Kérem az illető képviselő urakat, jöjjenek fel az elnöki szobába és *tegyék le az esküt.*

Hangok a Radics-párti képviselők soraiból: *Itt akarjuk letenni.*

Jovanovics elnök: Jó, ha óhajtják, itt is letehetik. . . Az ülést az esküttétel tartamára negyedórára felfüggesztem.

A szünet alatt az igazolt Radics-párti képviselők letették az esküt. Az aktusnál *Pasics* miniszterelnökkel az élén az egész kormány jelen volt.

Pasics miniszterelnököt illeti a szó . . .

Amikor Jovanovics Ljuba ujból megnyitja az ülést, a teremben *nagy az izgalom, mert az a hir, hogy a szólásra jelentkezett Davidovicsnak az elnök nem adja meg a szót.*

Jovanovics Ljuba elnök: Szólásra jelentkezett Pasics miniszterelnök és Davidovics Ljuba.

Lázics Voja: Én is szót kértem.

Jovanovics Ljuba (mosolyogva): Rendben van, ön is Lázics ur. Miután a házszabályok 35-ik paragrafusa szerint a miniszterek elsőbbségben részesülnek, ha szólásra jelentkeznek, először *Pasics* miniszterelnököt illeti a szó.

Szavaira az ellenzék soraiban óriási lárma keletkezik, mert ekkor már tudja az ellenzék, hogy a parlament elnapolásáról szóló ukáz fölolvasása következik. A százhatvan főnyi ellenzék óriási lármában tör ki, a képviselők a padokat verik, ugy, hogy egy szót sem lehet érteni.

Elnapolták a parlamentet

A nagy zürzavarban a radikális képviselők *Pasics* köré gyülnek, aki a zsebéből egy papirlapot vesz elő és annak szövegét kezdi olvasni. Szavait azonban nem lehet hallani és csak onnan tudni, hogy az olvasást befejezte, hogy a papirlapot ismét zsebébe teszi, mire *Kobasica* intésére a radikálisok nagy tapsban törnek ki.

A jegyzőkönyvből derül ki, hogy a nagy lármában Pasics valóban a királyi ukázt olvasta fel, amelynek szövege a következő:

»Mi I. Alekszandar, Isten kegyelméből és a nép akaratából a szerbek, horvátok és szlovének királya, a parlament elnökének meghallgatása után az S. H. S. állam alkotmányának 52—57. szakaszai alapján és minisztertanácsunk meghallgatása után elhatároztuk és elhatározzuk:

hogy a nemzeti szkupstina ülései, amelyek 1923. év október 19-iki ukázunkkal hivattak egybe rendes ülésszakra és 1923. év október 23-án megnyittattak, ezen ukázunk felolvasásával bezáratnak és

hogy a nemzeti szkupstina 1924. év október 20-ára hivassék össze rendes ülésszakra.

Jelen ukázunk végrehajtásával minisztertanácsunk elnökét bizzuk meg.

1924 május 27.

Alekszandar.

Pasics P. Nikola.

Az ukázt a miniszterelnökön kivül a kormány valamennyi tagja is ellenjegyezte.

Az óriási lármában, amely szünteten kivül tart. Jovanovics elnök bejelenti az ülés berekesztését és lemegy az emelvényről, amelyet a kormány tagjai is elhagynak. Lassanként kivonul a radikális képviselők csoportja is, amelynek egy része megáll a kijáratoknál. Az ellenzék helyén marad és ilyen kiáltások hangzanak:

—Maradjunk együtt! Maradjunk benn.

A Radics-párti képviselők ezt kiáltják:

— *Éljen Radics! Éljen a köztársaság! Le az abszolutizmussal! Le a korrupcióval.*

„Válasszunk uj elnökséget"

Nagysokára az ellenzék lecsendesedik. *Agatonovics* (demokrata) az emelvényre lép és a következőket mondja:

— *Mi vagyunk a parlament többsége, jogunk van tovább dolgozni.*

Szavaira most az ajtóban álló radikálisok ütnek lármát, ugy, hogy további szavait nem lehet hallani. Agatonovics után *Lázics* Voja is az emelvényre lép és beszédet tart. Beszédében megállapitja, hogy a parlamentnek sürgős ügyeket kell elintéznie és ezért javasolja, hogy válasszanak uj parlamenti elnökséget és folytassák a munkát.

A Radics-párti képviselők közbekiabálnak:

— Halljuk Davidovicsot!

Davidovics hosszas habozás után, a radikálisok lármája kiséretében megindul az emelvény felé. Az ellenzék nagy tapssal fogadja.

Davidovics beszédében tiltakozik a parlament elnapolása miatt és felszólitja a képviselőket, hogy vonuljanak át a klubhelyiségbe ülésre.

Az ellenzéki képviselők Davidovicsot vállukon viszik ki az ülésteremből.

Macsek (a radkálisok felé): *Éljen a köztársaság!*

Batanica földmivespárti (felugrik a padból): *Éljen a szuverén nép, éljen a köztársaság!*

A radikálisok kórusban kiáltják: *Éljen a király! Éljen a királyság! Le Radiccsal, a hazaárulóval!*

A terem lassankint kiürül és a képviselők nagy izgalmak közben szétoszlanak.

Az uj helyzet

A Radics-párti mandátumok igazolásával és a parlament feloszlatásával a politikai helyzet ismét megváltozott; ujabb fordulatra október 20-ig most már nem lehet számitani.

Az ellenzéken nagy az elkeseredés, főleg azért, mert az uj helyzetben *tehetetlenek a Pasics-kormánynyal szemben.*

A párt-klubok kedd délután valamennyien ülést tartottak, amelyen megbeszélték a politikai helyzetet.

A párt-klubok ülései

Az ellenzéki pártok délután ülést tartottak, amelyen az ellenzék további taktikájáról tárgyaltak. Végleges határozatot még nem hoztak. Az ellenzék vezetői is külön tanácskozást folytattak, amelyen hir szerint elhatározták, hogy *az ellenzéki blokk nevében uj kiáltványt bocsátanak ki, amelyben tiltakoznak a válságnak szerintük antiparlamentáris megoldása és a nemzetgyülés ülésszakának berekesztése ellen.*

A demokrata-klub ülésén elhatározták, hogy a párt főbizottságát julius 6-ikára összehivják.

Ülést tartott kedden délután a *radikális-klub is*, amelyen az egyes képviselők kerületeik sérelmeit ismertették. A vajdasági radikális képviselők szóvá akarták tenni ez alkalommal a bácskai árvizek ügyét, azonban az esti órákig nem került rájuk a sor.

Hullarabló gyilkosok

Folyik a nyomozás a zentai gyilkosság földeritésére

Kifosztották a gyilkosság áldozatát

Szentáról jelentik: A szombat éjjel történt gyilkosság ügyében a rendőrség hétfőn és kedden tovább folytatta a nyomozást, hogy a gyilkosság eddig még ki nem deritett részletei is napfényre kerüljenek. Kedden ismét kihallgatták *Nésics* Borivojt, Plávsics gyilkosát, azonkivül több szemtanut, akik elmondották a szombat éjszakai halálos végü verekedés előzményeit, amelyekből megállapitható, hogy a verekedést milyen nagy gonddal rendezték meg.

Haditanács a Mánics-féle kocsmában

A nyomozás folyamán megállapitotta a rendőrség, hogy napokkal ezelőtt a szentai srnaósok közül többen haditanácsot tartottak a Mánics-féle kocsmában, ahol elhatározták, hogy Ciril és Method napján megtámadják az orjunistákat, mert előzőleg egy orjunista megverte a Srnaó egyik tagját. A verekedést oly nagy gonddal készitették elő, hogy a támadás előtt az Adai-ucca villanylámpásait is eloltották.

Az orjunisták tudtak a tervezett támadásról és különösen Nésics Borivoj cipészsegéd készült arra, hogy a támadás felkészülve találja. Szombaton este szüleivel együtt ment el a Royalban rendezett táncmulatságra, ahonnan szülei 11 órakor hazahivták. Nésics azonban nem ment el, társaival együtt csak éjfél körül hagyta el a Royalt. Mielőtt elindultak volna, vastag akácfa-ágat vágott fegyverül. Kevéssel előbb egyedül távozott az Adai-ucca felé *Prerádov* Bogdán orjunista, akit a sötétben megállitottak a srnaósok. Meg akarták verni, de akkor az egyik támadó közbeszólt:

— *Ne bántsuk, nem az, akit várunk!* mire Prerádovot a társaság tovább engedte.

Hogyan történt a gyilkosság?

Éjfél tájban érkeztek az orjunisták az Adai-ucca azon részére, ahol a srnaósok lesben állottak. A támadást *Jaksics* Szimó moholi kereskedősegéd kezdte, aki botjával ráütött Nésicsre, azután a botot *Nádler* Zsivó nevü társának adta át és nadrágszijjával ütötte tovább Nésicset. Nésics az ütésektől megtántorodott, mire az egyik támadó azt mondta:

— *Várjatok, amig jobban lesz, akkor tovább ütjük és bedobjuk a Tiszába!*

Nésics védekezésül kését vette elő. Ekkor ért oda *Plávsics* György, aki szét akarta választani a verekedőket. Közben az egyik srnaós véletlenül megütötte Plávsicsot, aki az ütésre előre esett. Abban a pillanatban, amikor Plávsics előre esett, Nésics kését, amellyel támadóira akart rohanni, beleszurta Plávsicsba. A szurás halálos volt.

Amikor a verekedők látták, hogy Plávsics élettelenül esik össze, szétszaladtak. *Nésics* orvoshoz ment, aki fejsebét bekötözte és kórházba szállittatta. A kórházban ismét megvizsgálták Nésicset, akinek testén tizennyolc kisebb-nagyobb sérülést találtak.

A rendőri nyomozás folyamán kiderült az is, hogy a meggyilkolt Plávsics György holttestét, mire a rendőrség emberei a szinhelyre értek, ismeretlen tettesek kirabolták. A tettesek elvitték pénztárcáját, aranyóraláncát és még az ujjáról is lehuztak egy arany gyürüt. A rablást a rendőrség feltevése szerint a verekedők egyike követte el.

Szigoru rendszabályok a nacionalisták ellen

A verekedők közül Nésics Borivojon kivül letartóztatásban vannak *Branovacski* Milorád, *Jaksics* Szimó kereskedősegéd, *Mrksics* Javta hentessegéd és *Nadrjanszki* Zsivó cipészsegéd, akiknek a szerepe még nincs teljesen tisztázva.

Letartóztatásban volt három szuboticai nacionalista is, akiket azonban kedden szabadon bocsájtottak.

Nikolics rendőrfőkapitány a legszigorub bintézkedésekkel akarja elejét venni a további botrányoknak és ezért elrendelte, hogy este tiz óra után senkinek sem szabad az uccán tartózkodni.

A legelső áruvalorizáció

A budapesti itélőtábla nagyjelentőségü itélete

Érdekes és nagy elvi jelentőségü itéletet hozott egy áruvalorizációs pörben a budapesti itélőtábla, amelynek határozata a jugoszláviai kereskedővilágot és birói fórumokat is kétségtelenül nagy mértékben érdekli.

B. G. kereskedő 1920-ban 50 vagon fát adott el K. L. kereskedőnek, aki a fát át is vette, de a fizetéssel adós maradt. B. G. ekkor azzal a kéréssel fordult a vevőhöz, hogy *adja vissza természetben a fát*, de ezzel a kérésével megkésett, mert a vevő időközben már tovább adta. B. G. ekkor pert inditott a vevő ellen, aki mindenféle ürüggyel harmadfél évig huzta a pert. Védekezése abban merült ki, hogy *az adásvételi szerződés erkölcstelen, mert ugy ő, mint a felperes is lánckereskedő.*

A törvényszék megitélte felperesnek a vételárt. Ez ellen az itélet ellen az alperes felebbezett és a vételárt letétbe helyezte. Az itélőtábla előtt a felperes azt vitatta, hogy *ő 50 vagon fát adott el az alperesnek és annak vételára, még ha az alperes a korona árcsökkenésének összes következményeit viselné is, ma nem tesz többet, mint legföljebb négy vagon fának az árát.* Már pedig ő a jogszabályok szerint akkora értéket követelhet, amilyent szolgáltatott Kérte tehát, hogy alperest *annyi koronában marasztalja el a tábla, amennyiért ma 50 vagon fát vehet.*

Az itélőtábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy mivel *az alperesi védekezés a per adatai szerint rosszhiszemü*, a magatartásával előidézett *egész kárt viselni tartozik, a felperesnek tehát olyan értéket kell kapnia, amilyen értéket adott.* Végzéssel kötelezte tehát a felperest, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara hiteles bizonyitványával igazolja, hogy mekkora ma a fának a piaci ára.

Ez az áruvalorizációnak első esete, amelyet a biróság elismert.

Földet kapnak

Szubotica város volt bérlői

Sikerrel járt Radonics és Jurics képviselők intervenciója

Beogradból jelentik: Szubotica város radikálispárti képviselői, *Radonics* Jován dr. és *Jurics* Márkó kedden ujból fölkeresték *Szimonovics* agrárreform minisztert, hogy *interveniáljanak Szubotica város földjeinek bérlői ügyében, akiknek bérleteit agrárreform céljára igénybe vették.*

A képviselők rámutattak arra, hogy milyen sulyos károsodás érte azokat, akik hosszu lejáratu bérletre vették ki Szubotica város földjeit és azokon költséges beruházásokat is eszközöltek, most pedig minden termőföldjüket elvették és csak a házhelyeket hagyták meg nekik. *Szimonovics miniszter igéretet tett a képviselőknek, hogy a kérdést a legsürgősebben rendezni fogja. A bérlőket oly módon akarja kárpótolni, hogy őket is felveszik az agrárigénylők névsorába és ugyanannyi földhöz juttatják őket, mint a többi földigénylőt.*

Elkallódtak

a „pancsevói rét" müszaki tervei

Jugoszláv-magyar vizügyi tárgyalások

Beogradból jelentik: A jugoszláv-magyar delegáció vizügyi albizottsága naponként a Palace szálló külön termében folytatja tanácskozásait. Az albizottság munkája kedvezően halad előre és az általános jellegü kérdésekben már létre is jött a megegyezés.

Most kerül majd a sor az ármentesitő társulatok kérdésére, amelyben a legtöbb komplikációra van kilátás. Fel kell ugyanis osztani az ármentesitő társulatok irattárát is, mert nagyon sok jugoszláv területen levő társulat fontos iratai hevernek Budapesten a földmüvelésügyi miniszteriumban és a kulturmérnöki hivatalokban. Az SHS. királyság ezeket az iratokat most visszakövateli.

Ezek között az iratok között is a legnagyobb fontosságuak az ugynevezett Duna-Temes ármentesitő társulat müszaki tervei. Ez az ármentesitő társulat az ugynevezett *Pancsevói-rét* (7200 kat. hold) ármentesitésére alakult, amelyen tizenkét község terül el. Ezt a területet szinte évenként elönti a Duna.

Az ármentesités tervei 1914-ben elkészültek, a közbejött háboru azonban megakadályozta a tervek kivitelét. Az SHS. királyság most megakarja szerezni ezeket a terveket és Magyarországban meg is volna a hajlandóság a tervek kiadására, azonban — a terveket seholsem találják meg. A magyar delegáció vizügyi szakértője, *Telyesnicki* miniszteri tanácsos már kerestette a terveket, azonban ezek nem kerültek elő. A magyar szakértők azt hiszik, hogy ezek a tervek valahol Temesvárt, román kezekben vannak, de ezt biztosan nem tudták megállapitani. *Telyesnicki* miniszteri tanácsos most megigérte a jugoszláv delegációnak, hogy Budapesten ujabb nyomozást rendel el a nagyértékü tervek után.

A csongrádi bombamerénylő

Héjjas Iván védelme alatt

A magyar nemzetgyülés ülése

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyülés keddi ülésén *Schandl* Károly földmivelésügyi államtitkár, Csongrád képviselője szólalt fel napirend előtt és védelmébe vette *Tóth* István csongrádi polgármestert, akit *Fábián* Béla legutóbbi interpellációjában erősen támadott.

Fábián Béla személyes kérdésben válaszol Schandl Károlynak és kijelenti, hogy ő nem becsülte le Csongrádot, csak azt mondta, hogy a várost hat-nyolc ember terrorizálja.

Kiss Menyhért valamit közbeszól.

Klárik Ferenc: *Miért védik a gyilkosokat?*

Peyer Károly: *Hat-nyolc gazember!*

Klárik Ferenc: *Piszkos, bitang gazemberek!*

Elnök csönget és felkéri a közbeszólókat, hogy ne használjanak sértő kifejezéseket.

Klárik Ferenc: *Azokat sem szabad sérteni?*

Fábián Béla: Piroskáék alatt nem a Piroska-testvéreket kell érteni, hanem mindazokat, akik táborukba tartoznak. Egyébként neki is tudomása van arról, hogy *Piroska már nincs Csongrádon, hanem Héjjasnál van Kecskeméten.* Kérdi Fábián, igaz-e, hogy Piroskáék a zsidó husvétkor megjelentek a zsidó templomban és több embert inzultáltak. A polgármesternek kutyakötelessége volna . . .

Elnök csönget és felkéri Fábiánt, hogy használjon parlamentáris kifejezést.

Fábián: A polgármesternek kötelessége, hogy a város rendjére ügyelien és bizonyos egyének garázdálkodását megakadályozza.

Ezután a nemzetgyülés áttért a vámtarifa folytatólagos tárgyalására.

Sándor Pál szólal fel először. Támadja a javaslatot, amely szerinte *fokozni fogja a drágaságot* és előnyben részesit egyes érdekcsoportokat. Rámutat arra, hogy egyes országokban milyen nagy fontosságot tulajdonitanak a vámtarifának: Amerikában az elnökválasztások, Angliában a parlamenti választások folynak le a vámtarifa jegyében. A javaslatot nem fogdja el.

Julius 10-én tartják meg a kisantant prágai értekezletét

A román-orosz konfliktus szerepel a napirenden

Prágából jelentik: A kisantant értekezletét, a *Lidove Novini* értesülése szerint, *julius 10-én tartják meg Prágában.* Az értekezlet napirendjén, többek között, *a kisantantnak Szovjet-Oroszországhoz való viszonya és a román-orosz konfliktus* szerepelnek. Az értekezleten *Pasics* is résztvesz, aki abban az időben Marienbadban fog időzni. *Bratianu* román miniszterelnök már kijelentette, hogy *személyesen megjelenik a konferencián.*

Római jelentés szerint *Benes* csehszlovák külügyminiszter hétfőn Taorminából elutazott. A külügyminiszter kedden Rómába érkezett és *előreláthatólag szerdán aláirják az olasz-cseh szerződést.*

Egy görög hirlapiróval folytatott beszélgetése során Benes kijelentette, hogy Görögországnak nincsenek különösebb érdekei Közép-Európában és ezért nem vonják bele a kisantantba, amelynek *egyébként is eredeti jellege szerint csupán az osztrák-magyar monarchia utódállamaiból kell megalakulnia.*

Anglia és Olaszország egyetértenek a nemzetközi politika alapelveiben

Az olasz királyi pár Londonba érkezett

Londonból jelentik: Az »Orleánsi szüz« nevü gőzös *az olasz királyi párral, valamint az angol trónörökössel* és *Mafalda* olasz királyi hercegnővel hétfőn délután egy órakor *Doverbe érkezett.* A királyi hajót négy angol torpedóromboló és öt angol hadirepülőgép kisérte Calaisból Doverbe, ahol a parti ütegek üdvözlő lövései fogadták.

A walesi herceg az olasz követ kiséretében Londonba utazott, a hajó fedélzetén pedig megjelentek az angol király megbizottjai, hogy *György* király nevében üdvözöljék a magas vendégeket. Az olasz királyi pár még hétfőn délután különvonaton Londoba utazott, ahol a pályaudvaron az angol királyi pár fogadta az olasz királyt és feleségét. A pályaudvarról négylovas diszlintó vitte a királyi vendégeket a Buckingham-palotába.

Hétfőn este az angol király vendégei tiszteletére diszlakomát adott, amelyen a legfőbb állami és udvari méltóságok is résztvettek. A lakoma után az olasz királyi pár egy a londoni olasz kórház javára rendezett nagy jótékonysági ünnepélyre ment.

Az olasz sajtó ünnepi cikkben ir az olasz királyi pár londoni utiáról és jelentős politikai kombinációkat füz az utazáshoz. Az *Idea Nazionale* azt irja, hogy *Olaszország és Anglia álláspontja azonos a béke és a gazdasági ujjáépités bizonyos kérdéseiben.* Mindkét ország azon a nézeten van, hogy ma részletkérdések késleltetik az általános, európai jelentőségü kérdések megoldását. A cikket azzal fejezi be, hogy *a brit és az olasz nemzet ugyanazon a véleményen van a béke föntartásának szükségességéről.*

A *Morning Post Mussolini* nyilatkozatát közli, amelyben az olasz miniszterelnök azt hangoztatja, hogy Angliának és Olaszországnak az uj történelem utjain együttesen kellene előrehaladniok.

A *Times* és a *Daily News* cikkeiből kitünik, hogy *a fascizmus módszere idegen az angol politikai felfogástól.* Mussolini azonban okosságot tanusit az európai kérdések kezelésében.

A *Westminster Gazette* azt irja, hogy mindenkinek észre kell vennie azt *a közeledést, amely Olaszország és Anglia közt a nemzetközi politika terén* a legutóbbi években történt.

Viharos jelenetek között folyt le az uj német birodalmi gyülés megnyitása

A kommunisták a politikai foglyok szabadonbocsátását követelik

A lemondott Marx-kormány tovább vezeti az ügyeket

Berlinből jelentik: Kedden délután nyitották meg az ujonnan választott birodalmi gyülést, amelynek megnyitó ülése viharos jelenetek között folyt le. *A kormány tagjai közül senki sem jelent meg az ülésen.*

Az ülést *Bock* képviselő a nemzeti szocialista-párt 78 éves tagja nyitja meg mint korelnök. Mindjárt a megnyitáskor *a kommunisták fülsiketitő zajt csapnak* és közbekiáltásokkal követelik a politikai foglyok, elsősorban a letartóztatott kommunista képviselők szabadonbocsátását.

Katt kommunista napirend előtt felszólal és erélyesen követeli a politikai foglyok szabadlábrahelyezését. Beszéde közben a jobboldalon és a középpártok közt óriási lárma tör ki. Az elnök csak nagy erőfeszitéssel tudja a rendet helyreállitani és elrendeli a képviselők névsorának felolvasását, ami szintén lármás megjegyzések közt folyik le. *Bismarck* herceg nevének felolvasásakor a baloldalról közbekiáltanak:

— *Jaj neked, mert unokája vagy!*

Ludendorff nevénél a kommunisták »Ki vele« kiáltásokba törnek ki, mire a nemzetiek »Heil dir« kiáltásokkal válaszolnak. Tirpitz nevénél a kommunisták szirénákat fujnak fülsiketitő lármával.

Az elnök megállapitja a határozatképességet, mire a kommunisták és szocialisták egész sor inditványt terjesztenek be *a kivételes állapot megszüntetéséről és a politikai foglyok szabadonbocsátásáról. Az elnök az inditványok fölött való szavazást a szerdai ülésre tüzi ki, mire ismét óriási lárma keletkezik.* A kommunisták az Internacionálét, a nacionalisták a »Deutschland Deutschland über Alles«-t éneklik. A karzatok közönsége együtt énekel a képviselőkkel. A nagy lármában az elnök veszi a kalapját és eltávozik annak jeléül, hogy az ülés véget ért, mire a képviselők is nagy lármával elhagyják a termet.

A Marx-kormány ideiglenesen helyén marad

Berlinből jelentik: A birodalmi kormány hétfőn *Marx* kancellár elnöklete alatt minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy *benyujtja lemondását a birodalmi elnöknek.* A határozatnak megfelelően Marx kancellár átnyujtotta a kormány lemondását. *Ebert elnök azonban megbizta a kormányt, hogy ideiglenesen tovább vezesse az ügyeket.*

A kormányt támogató pártok, a centrum, a német néppárt és a demokrata-párt közös nyilatkozatban kijelentik, hogy Németország sohasem lesz képes sulyos terhek vállalására, amig ezer és ezer elüldözött és szabadságuktól megfosztott német szomoru sorsa nyugtalanitja a nemzetet. *A szakértők javaslatait oszthatatlan egészükben el kell ismernie a többi nemzetnek is.*

A német néppárt ma tartott ülésén egyhangban elhatározta, hogy *követeli a birodalmi kancellár lemondását,* mert csak ezzel lehet szabaddá tenni az utat a birodalmi elnök alkotmányos eljárása számára: *a parlamenti viszonyoknak megfelelő kormány kinevezésére.*

A hadikölcsönkötvények lombardirozása

Elvi jelentőségü birói döntés a zálogadósok védelmére

A szuboticai törvényszék legutóbb kimondotta egy pörben, hogy a kézizálog mellett létesült lombard-üzleteknél a hitelező a követelésének kielégitési alapját az elzálogositott értékpapirok értékére korlátozza és az ilyen természetü kölcsönügyleteknél a hitelező tartozik bizonyitani, hogy az adós ezen tulmenő személyes kötelezettséget is vállalt. Különösen áll ez a jogszabály az állam által készpénzzel egyenlőnek minősitett *hadikölcsönkötvények lombardirozásánál.*

A döntés alapjául szolgáló perben a felperes hitelező olyan követelést érvényesitett, amelyre az alperes adós hadikölcsönkötvényeket adott kézizálogul. Ezeket a hadikölcsönkötvényeket a felperes nostrifikálás céljából beszolgáltatta annak idején az adóhivatalba. A biróság a felperest *elutasitotta* keresetével és döntésének indokolásában kimondotta, hogy *felperes csak a birtokába adott értékpapirok visszaszolgáltatása ellenében követelhet fizetést,* mert az állami adóhivatal által kiállitott nyugta az értékpapirokat nem helyettesitheti.

Az ügy felebbezés folytán a noviszadi felebbviteli törvényszék, majd a Semmitőszék elé került és mindkét fokon *helybenhagyták* a törvényszék döntését. A Semmitőszék itéletében megállapitja, hogy ebben az esetben olyan *lombard-üzletről van szó,* ahol a kézizálogul lekötött hadikölcsönkötvény alapja a hitelezésnek. Már pedig jogszabály és a lombard-ügyletek természetéből folyik, hogy a hitelező, aki adósától kézizálogot kap, követelésének kielégitése alapját az értékpapirokra korlátozza, különösen akkor, amikor a kézizálog tárgya az állam által garantált értékpapir, amelyről a kormány a lakossághoz intézett felhivásában azt jelentette ki, hogy az a készpénzzel egyenlő értékü. Ennélfogva — állapitja meg a Semmitőszék — az ekképen megkötött lombard-ügyletek nem adnak a hitelezőnek más jogot, csak azt, hogy egyedül az ekként lekötött kézizálogból, az értékpapirokból elégitse ki magát.

Az elvi jelentőségü döntés jogászkörökben élénk megbeszélés tárgya.

Két katona belefult a kiáradt Duna vizébe

Megkezdődött a Duna apadása

Somborból jelentik: A Duna vizállása kedden alig változott. Kevés apadás volt észlelhető, ugy, hogy az ujabb apadás folytán összesen 90 centiméterrel lett alacsonyabb a Duna vizállása. Mint kiderült, a magyarországi áradásról elterjedt hirek nem felelnek meg a valóságnak és igy Szombor megmenekült attól a veszélytől, amelyet a margittai áradás jelentett volna.

A gátak és töltések erősitése tovább folyik. A vonatok még nem közlekedhetnek. Eddig száz vagon földet szállitottak a töltések rendbehozására.

Kedden délelőtt a vasuti töltéseknél *két katona belefulladt a tiz méter mélységü vizbe.* Holttestüket még nem sikerült megtalálni. A hatóságok megindították a nyomozást a szerencsétlenség okának megállapitására.

CIRKUSZ

Bécsi viccek

Kiálltam délután ötkor a Kärtnerstrasse és a Ring sarkára, s egy lasszóval összefogdostam a forgalombanlevő aktuális vicceket. Pontosabban meg lehet belőlük a helyzetet ismerni, mint a Presse vezércikkeiből. A pointeken az olvasónak jogában áll nevetni, viszont azokat a vicceket, amiket esetieg magam csináltam, mint értéktelen hamisitványokat méla undorral utasitsa vissza.

Az álmatlanság oka

A beteg: Hetek óta nem vagyok képes aludni, doktor ur!

Az orvos: És mi ennek az oka?

A beteg: Az, hogy hétszázkilencven millióval tartozom a Goldmannak és nem tudok fizetni.

Az orvos: Na és? Ez legfeljebb arra ok, hogy *a Goldmann ne tudjon aludni.*

Gyász

Két ur beszélget. Amikor az egyik a néhány héttel ezelőtt elhunyt Stinnes nevét emliti, a másik sirni kezd.

— Mit bőg? — kérdi az egyik — hiszen Stinnes tudtommal nem volt magának rokona.

A másik még jobban zokogva:

— *Éppen azért!*

Zenekritika

A bécsi opera zajos külső sikerrel mutatta be nemrégiben *Richard Strausz*nak, az opera igazgatójának uj balettjét, a „Tejszinhab"-ot. Egy muzsikus, aki csak most nézte meg, az ötödik előadáson, a darabot, a következőkben foglalta össze róla véleményét:

— Ha Richard, akkor legyen nekem Wagner, ha pedig Strauss, akkor legyen legalább Johann.

Párbeszéd a bécsi tőzsdén

— Hova utazik nyárra, direktor ur?

— *Baisse-Arábiába.*

Kolportázs

Ezelőtt egy évvel csaknem ismeretlen fogalom volt Bécsben a kolportázs. A közönség vagy előfizetett a lapokra, vagy dohánytőzsdében vásárolta meg a délutáni lapjait, az *Abendet*, a *6 Uhr Blatt*-ot és az *8 Uhr Blatt*-ot is; alig lézengett néhány rikkancs az utcákon. Amióta azonban magyar ujságirók megcsinálták a *Die Stunde*-t, divatba jött a lapok utcai árusitása. A bécsi rikkancs nem jön zavarba, ha valaki *7 Uhr Blatt*-ot kér tőle.

Odaad egy *6 Uhr Blatt*-ot és egy *Stunde*-t.

Berzsenyi osztrákul

Néhány hét óta Bécsben vendégszerepel a *Pesti Kabaré* és estéről-estére fellép többek közt Virágh Jenő, az ismert orfeumkomikus is, akit legutóbb kellemetlen meglepetés ért: az öltözőben valaki ellopta az aranyóráját.

Amikor a kávéházban elpanaszolta esetét, egy honfitársa megjegyezte:

— Ugylátszik, Berzsenyit itt nem leforditják, hanem megforditják.

— Miért? — kérdezte Virág.

— Mert Berzsenyi azt irta, hogy *minden órának leszakaszd virágát*, viszont itt ugy tudják, hogy *minden Virághnak leszakaszd óráját.*

Még egy zsebtolvaj-vicc

Bosel és Castiglioni, a két multimilliárdos, a tőzsde előtt beszélgetnek, amikor egy zsebmetsző kilopja Bosel gyémántokkal kirakott cigaretta-tárcáját. Castiglioni észreveszi és a tolvaj után akar szaladni, de Bosel visszatartja:

— Hadd futni, gondolj arra, hogy *mi is voltunk — fiatalok.* **dió.**

Ötvenkét személyvonatot szüntetnek be a Vajdaságban

Sztankovics államtitkár akciója a vajdasági közlekedés megjavitására

Beogradból jelentik: A vajdasági vasuti forgalomnak a mozdonyhiány miatt bekövetkezett megbénulása az érdekelt gazdasági és kereskedelmi testületek sok tiltakozása után végre felkeltette a kormánykörök figyelmét. Legujabban *Sztankovics* Szvetozár képviselő, agrárreformügyi államtitkár inditott akciót az illetékes fórumoknál a vajdasági vasuti közlekedés mizériáinak orvoslására.

Sztankovics államtitkár a következőkben ismertette akcióját beogradi munkatársunk előtt:

— *A vajdasági közlekedési állapotok napról-napra türhetetlenebbé válnak.* Ma, amikor még meg sem kezdődött a kiviteli szezon és számottevő bevételről sem lehet beszélni, *tizenegy azelőtt rendszeresitett személyvonatpárt szüntettek be.* De ez még csak a kezdete a vasuti mizériáknak, mert ha két-három hónap mulva megindul a kivitel, különösen a cukorrépa és gabonaszállitás, *a szuboticai vasutigazgatóság még ujabb tizenöt vonatpárt lesz kénytelen beszüntetni,* ami már az eddigiekkel együtt *huszonhat vonatpárt, vagyis ötvenkét személyvonat beszüntetését jelenti.*

— Ezeknek a bajoknak a legfőbb oka a mozdonyhiány. A Vajdaságban az a helyzet, hogy még a rendesen előforduló géphibákat sem tudják kijavitani, nem hogy alapos javitás alá vehetnék az elromlott mozdonyokat. A Vajdaságban ugyanis nincsen nagyobb vasuti javitómühely, a szuboticai és becskereki mühelyek primitiv berendezésüknél fogva egyáltalában nem jöhetnek számba. Az országban összesen három nagyobb vasuti javitó-mühely van, Mariborban, Zagrebben és Nisben, ezek azonban a szükséglet harminc százalékát sem tudják kelégiteni és elsősorban természetesen annak az igazgatóságnak a számára dolgoznak, amelynek területén fekszenek. Igy nem marad más hátra, mint az elromlott mozdonyokat külföldön kijavittatni.

— Jelenleg *harmincöt mozdonyunk van Budapesten javitás alatt.* Ezért most közbenjártam a közlekedésügyi miniszternél és a miniszter tanácson is szóvá tettem, hogy a kormány hasson oda, hogy ezeknek a lokomotivoknak kijavitását megsürgessék ugy, hogy azokat *legkésőbb augusztus elsején* a szuboticai igazgatóság rendelkezésére bocsássák. Ezenkivül követeltem, hogy ujabb negyven mozdonyt adjanak javitásra Magyarországnak azzal a kikötéssel, hogy azokat is *legkésőbb ez év október 1-ig* kijavitva szállitsák le. Erre nézve a magyarokkal most folyó egyéb tárgyalások során meg lehetne egyezni. A kérdés iránt sikerült felkeltenem a fontosságának megfelelő érdeklődést a kormányban ugy, hogy kilátás van rá, hogy őszre már rendbe lehet hozni vasuti forgalmunkat és a személyforgalom a Bánságban és a Bácskában remélhetőleg normális lesz.

„Csaruga betartja szavát"

A szlavóniai rablóbanda bünügyében folytatják a tanuk kihallgatását

— A Bácsmegyei Napló osijeki munkatársának telefonjelentése —

A szlavóniai rablóbanda bünpörének keddi tárgyalásán folytatták a tanuk kihallgatását.

Merkl Géza feričanci földbirtokos elmondja, hogy megtámadtatása alkalmával csak 250 dinár volt nála, amit a rablók elvettek tőle. Csaruga ekkor azt követelte, hogy néhány nap mulva huszezer dinárt fizessen neki, majd *tizezer dinárban alkudtak meg.* Két nappal később *egy kisfiut küldtek hozzá a pénzért,* ő azonban jelentést tett a csendőröknek, akik a küldönccel mentek, hogy a rablókat elfogják, de ezek közben megszöktek. Csarugában felismeri a rablók vezetőjét. Csaruga is beismeri a rablást.

Dolezsanek Róbert, a gróf Draskovics-uradalom tisztviselője a következő tanu, akit a vraneševáci országuton raboltak ki. Támadói csendőregyenruhában voltak, de Csarugának nem volt cipője. Ezért az ő cipőjét vették el, amit Csaruga mindjárt felhuzott. Elrabolták vadászfegyverét is. Pénzt nem találtak nála.

Zehner Anna kutyevói tanitónő az ablakon keresztül látta, amikor Goldschmidt Adolf kereskedőt kirabolták. A rablók fegyvert szegeztek Goldschmidt mellének. A támadók arcát nem látta. Csarugát sem ismeri fel.

Mila István tomasanci földmüves elmondja az ellene intézett rablótámadást. A rablók a lakásán támadták meg, ő rájuk lőtt, mire formális fegyverharc kezdődött meg közöttük. Csarugában felismeri a támadás vezetőjét. A szembesitésnél Csaruga kijelenti, hogy nem vett részt ebben a támadásban, szerinte a tanu Rebics nevü társával téveszti őt össze.

Goldschmidt Adolf kutyevói kereskedő kedélyes hangon mondja el kirablásának történetét. *Csaruga* — mint mondja — *akkor megigérte, hogy a tőle elvett pénzt vissza fogja neki adni.*

Markovics elnök megkérdi, hogy kivánja-e az elrabolt 500 dinár visszatérítését, mire Goldschmidt kedélyesen válaszolja:

— Nincs rá szükségem. *Különben is Csaruga ur megigérte, hogy visszaadja a pénzt és ő be szokta tartani a szavát.*

Osbach József, a Guttmann-cég alkalmazottja előadja, hogy a rablók kényszeritették, hogy a cég novabukovicai élelmiszer-raktárát kinyissa, ahonnan az élelmiszereket elvitték. Neki és az erdőőröknek kellett a rabolt cikkeket kocsira rakni. Nem tud visszaemlékezni, hogy a vádlottak közül kik vettek részt a rablásban.

Ezután *Sájn* István rekitovcii cigány reszketve és széles gesztusokkal mondja el a cegánytelep kifosztását. A rablók éjszaka lepték meg őket, négyezer dinárt és *nagyértékü arany- és ezüsttárgyakat vittek el tőlük.* Őt és családját kényszeritették, hogy a földre feküdjenek. *Fiát, mikor a másik szobából segitségükre akart menni, agyonlőtték.* Nem tudja, hogy ki volt a gyilkos. Csarugában felismeri a rablók vezetőjét.

Csaruga azt állitja, hogy Sájn fiát *Zsilkovics* nevü társa lőtte le, akit már korábban elfogtak és más rablások miatt elitéltek.

Sájn felesége ugyanugy mondja el a rablótámadást, mint az ura. Szerinte Csaruga lépett be először a szobájukba és *kilenc kiló aranyat követelt tőlük.* A banda többi tagjait nem tudja felismerni.

A tárgyalást szerdán folytatják.

A tömeggyilkos stilusa; egy fej- vagy szivlövés

Védőbeszéd Molnár-Tóth Józsefről

Budapestről jelentik: A rákosszentmihályi tömeggyilkosság bünpörében a keddi tárgyaláson előbb a Lachmann-család jogi képviselője szólalt fel és *az örökösök számára a vádlottaktól valorizált kártérítést követelt, amelynek összegét százmillió koronában kérte megállapitani,* a védőbeszédekre került a sor.

Ambrus Sándor dr., Molnár-Tóth József védője elmondja, hogy Molnár-Tóth őszintén feltárta egész lelkivilágát, száznegyven oldalra terjedő információt adott neki. Azt próbálja bizonyitani, hogy amit Molnár-Tóth nem vállalt magára, abban semmi része nincs.

Ezután a védő annak tárgyalására tér át, hogy Molnár-Tóthnak állitása szerint nem volt viszonya Kövesnével, de ha volt is, — mondja — Kövesné olyan személy volt, akinek egyidőben több férfivel is volt összeköttetése. A körülmények is azt mutatják, hogy Molnár-Tóth az öreg Lachmann meggyilkolásában nem vett részt, mert nem Tóth stilusára vall »az öreg elutazása«. *A három lövés nem Molnár stilusa, az övé egy fej, vagy egy szivlövés.* Molnár-Tóth tizenhárom éves korában már elkerült a szülői háztól. Jó tanuló volt, s nagyratörő vágyakkal került Budapestre. Tizenhét éves korában azután vad szerelem forgatagába sodródott. Reménytelen szerelmében elkeseredve, kezdett elmaradozni az üzletből, ahol alkalmazva volt. Felmondtak neki. De miután élnie mégis kellett, *betörést követett el.* A fanatikus bolond gyermeki szerelem vitte erre a bünselekményre. De Molnár-Tóth most teljesen töredelmes beismerő vallomást tett a biróság előtt. Tóth most visszatért az Istenhez. Végül a védő kéri a 92. szakasz alkalmazását.

Dr. Ambrus Sándor beszéde közben védence, Molnár-Tóth némán, mozdulatlanul ül helyén és amikor védője befejezi beszédét, sem rezzen meg, csak jegyzeteire ir néhány megjegyzést.

Lénárd Béla dr., *Kanozsay* védője tartja meg ezután védőbeszédét, amelyben védence ártatlanságát hangoztatja és *felmentését* kéri.

Az elnök szünetet rendel el, aminek leteltével *Grünn* Bertalan dr., a haldokló *Ditrói Puskás* Albert védője beszél.

Elsőrendü órát, melyben bizni lehet Doxát vagy Omegát csak Krékusnál Farkas-ház. [vehet]

Az utódállamok együttes akciója a braziliai kivándorlók védelmére

Nyomor és pusztulás a braziliai kivándorlók között

A *Délamerikai Magyar Hirlap*, a mely *Rio de Janeiróban* jelenik meg, ideérkezett legutóbbi számában vezércikkben foglalkozik a braziliai kivándorlók életével. A lap elmondja, hogy Erdélyből, Vajdaságból és Szlovenszkóból az utóbbi időben a magyar családok százai érkeztek Braziliába, akik csak már a helyszinen győződnek meg arról *a borzalomról és nyomorról, ami reájuk a plantageokon és fazendákon várakozik.* A Braziliába vándorolt magyarok helyzete az utóbbi hónapokban annyira rosszabbodott, a lélekkufárok oly lelkiismertlenül használták ki a kivándoroltak egyre fokozódó nyomorát, hogy — mint a cikk közli — a *Délamerikai Magyar Hirlap* érintkezésbe lépett Magyarország, Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia délamerikai képviseleteivel annak érdekében, hogy *a fazendákon dolgozó földmunkások kiuzsoráztatása ellen biróí, ha azonban szükséges, diplomáciai beavatkozás utján léphessen fel.* A magyar lap inditványát ugy a magyar, mint a csehszlovák, román és jugoszláv képviseletek elfogadták és felhatalmazták a szükséges lépések megtételére. A lap ennek következtében felszólitja a kiuzsorázottakat, hogy mindenek előtt közöljék állampolgárságukat. Ez azért szükséges, hogy ügyük azután az illetékes követséghez vagy konzulátushoz kerüljön elintézés céljából. Az összeirást végző lap igen jellemző kérdései a következők:

— Mennyi ideig voltak a fazendán? Voltak-e betegek? *Meghalt-e valaki a hozzátartozók közül?* Menynyi összkövetelése van és mit tartottak vissza a fazendán a ruháiból és ágynemüjéből?

A lap felhivja a cikkben a braziliai magyarokat, közöljék azt is, hogy ki beszélte rá őket a kijövetelre, valamint arra, hogy a fazendákra menjenek dolgozni és menynyi proviziót adtak az illető ügynöknek? A követségekkel és konzulátusokkal együtt bünvádi feljelentést akarnak ugyanis tenni azok ellen, akik olyan helyekre adják el embertársaikat, ahol *vagy elpusztulnak, vagy a legjobb esetben is sulyos betegséggel, lerongyolódva kénytelenek visszatérni.*

A lap igy fejezi be a cikket: »Ti szegény magyar munkások! Nem szólitunk benneteket földmives testvéreinkenk, nem igérünk nektek itt Braziliában sem egy, sem több magyar falut, mi csak azt akarjuk, hogy nyissátok ki már szemeiteket és vessetek magatok köré egy pillantást, hogy az igazság helyes megvilágitásában lássátok a siralmas helyzetet, amelynek csak magatok vagytok okozói. Ti akik egy elvesztett háboru minden sebeivel, de rózsás jövő reményeivel jöttetek ide, ismeretlen beleestetek lelketlen lélekkufárok körmönfontan elkészitett csapdájába. Otthon elég volt nektek egy elvetemült ember egyetlen mézédes szava ahhoz, hogy szédüljetek. Mindenetekből kifosztva érkeztetek meg ide és itt még a megérkezéstek napján uj csapdába estetek bele.«

Nemzetközi bünügyi hivatal

Kilenc állam rendőrségének konferenciája Bécsben

Május 19. és 24-ike között fontos nemzetközi rendőrségi értekezlet volt Bécsben, amelyen Németország, Ausztria, Dánia, Hollandia, Csehszlovákia, Magyarország, Lengyelország, Japán és az S. H. S. királyság rendőrhatóságainak képviselői jelentek meg. Az S. H. S. királyság rendőrségének képviseletében *Lazarevics* Vásza, az államvédelmi hivatal főnöke vett részt az értekezleten.

A konferencián az egyes államok kiküldöttei ismertették az államuk területén előforduló bünözések jelenségeit és a büncselekmények leküzdésére hivatott rendszabályokat. A jelentésekből megállapitotta a konferencia, hogy a kriminálitás egyre veszedelmesebben fejlődik és valósággal nemzetközi jelleget öltött. Éppen ezért egyre nehezebbé válik az ellene való küzdelem, ami csak abban az esetben lehet valóban eredményes, ha az egyes országok rendőrségei között létrejön az összmüködés. A közbiztonságot fenyegető állandó veszélyt csakis az egyöntetü, közös védekezés enyhitheti.

A konferencián jelen volt kiküldöttek olyan közös rendőrségi szerv létesitését kivánták, amely a tipikusan nemzetközi büncselekmények leküzdését tüzné ki célul. Ilyen — állandóan ijesztőbben elszaporodó — büncselekmény a pénzhamisitás. Ez egyre nagyobb méreteket öltött és egyre több államra terjed ki.

A konferencia megállapodott abban, hogy Bécs székhellyel nemzetközi bünügyi rendőrségi hivatalt állit föl, amelynek élére kiváló rendőrségi szaktekintélyt állitanak.

Az S. H. S. királyság rendőrsége részéről *Lazarevics* Vásza kijelentette, hogy az S. H. S. királyság résztvesz a hivatal felállitásában és azt erkölcsi és anyagi támogatásban fogja részesiteni.

HIREK

A »Bácsmegyei Napló« csütörtökön reggel tizenkét oldalon jelenik meg.

— **A Matica uj alelnöke.** Noviszadról jelentik: A Srpska Matica kedden választotta meg uj alelnökét. A választást heves harc előzte meg és a keddi választási aktusnál *Svinyarev* Mladent választották meg őt szavazattöbbséggel *Klicin* Mita ellenében.

— **Időjárás.** (Popovics György, közoktatási inspektor jóslata.) Nagyobb változásra nincs kilátás. Helyenként kisebbméretü zivatar.

— **Görög-keleti templomot épitenek Emusicz-pusztán.** Kishegyesről jelentik: Az Emusicz-puszta dobrovoljac lakossága görög-keleti templom felépitését tervezi. A gyüjtési akciót meginditották.

— **A zirci apát temetése.** Budapestről jelentik: Kedden helyezték örök nyugvóra Zircen dr. *Békefi* Remiget, a ciszterciterend magyarországi apáturát. A beszentelési szertartást a bérmauton levő Rott Nándor püspök helyett Kránitz Kálmán felszentelt püspök végezte. Az apátsági énekkar gyászdalt adott elő, azután a kormány nevében az elhunyt apát egykori tanitványa, gróf Klebelsberg Kuno kultuszminiszter mondott gyászbeszédet. Négyesy László az Akadémia és az Egyetem nevében vett bucsut a halottól, majd a holttestet bevitték a templomba. Mise végén a szokásos abszolutiót *Haid* Kasszián, a ciszterciita-rend generális-apátja, *Bárdos* Remig pannonhalmi főapát, továbbá a csornai perjel és a bakonybéli bencés apát adta meg az elhunytnak. A koporsót a monostori templom szentháromsági oltára alatt levő kriptába helyezték el.

— **Szántó Róbert a magyar egyházi irodalomban.** A »Világ« vasárnapi számában egy álnév alá rejtőzködő protestáns teológus tollából cikk jelent meg, amely a *Pintér* Jenő nagy irodalomtörténetéből kimaradt jeles protestáns egyházi irók érdemeit méltatja. A cikk melegen emlékezik meg *Szántó* Róbert szuboticai evangélikus lelkészről, mint a protestáns egyházi irodalom értékes fiatal müvelőjéről. *Szántó* Róbert, aki egyszersmind igen népszerü egyházi szónok is és hitközségének közszeretettől övezett lelkipásztora, egyházi müveit főleg a *Vándorut* cimü folyóiratban bocsátja közre.

— **Hárommillió deficitje van Sentának.** Sentáról jelentik: Senta város költségvetése kilenc és félmillió dinár jövedelemmel szemben tizenkét és félmillió dinár kiadást mutat. A hárommilliós deficit kiküszöbölésére 438 százalékban állapitották meg a városi pótadót. A nagy deficit a városi földek elvesztésének következménye.

— **Tettenért zsebmetsző.** Kishegyesről jelentik: A napokban Noviszadra utazott Groszmann Konrád sekicsi gazda. Utközben elszunnyadt és arra ébredt fel, hogy valaki a zsebében kotorász. Lármát csapott és sikerült is elfogni a már menekülő zsebtolvajt, akinél megtalálták Groszmann pénztárcáját. A zsebmetszőt átadták a csendőrségnek.

— **Vasárnap alakul meg Noviszadon a vajdasági hitelezők védegylete.** Noviszadról jelentik: A vajdasági hitelezők védegylete vasárnap délelőtt tartja a Lloyd nagytermében alakuló közgyülését, amelyen dr. *Gorota* tőzsdei jogtanácsos fog jelentést tenni az eddigi előmunkálatokról. Utána az alapszabályokat olvassák fel. Eddig a vajdaságból 450 nagykereskedő jelentette be a csatlakozását.

— **A Rokkantak Egyesületének hangversenye.** Nagyszabásu jótékonycélu hangverseny rendezését tervezi junius 15-ikére a Szuboticai Kerületi Rokkant Egyesület a rokkantak segélyalapja javára. Az egyesület agilis vezetősége Szubotica város valamennyi jótékony egyesületének közremüködésével olyan estélyt akar tartani, amely nagy eseménye lesz a város kulturális életének is. Ezért felkérték Szubotica valamennyi jótékony intézményének vezetőit és a társadalom vezető személyiségeit, nemzetiségre való tekintet nélkül, hogy a rendezésben és az estély sikerének biztositásában vegyenek részt, mert a hangverseny jövedelme is valamennyi nemzetiséghez tartozó rokkantak közt kerül felosztásra. A estély védnökségét *Gyorgyevics* Dragoszláv főispán vállalta el. Az előkészületek és a hangverseny részleteinek megbeszélése végett a jótékony egyesületek vezetőségei együttes értekezletet tartanak május hó 31-ikén, szombaton délután 4 órakor a Városháza kis tanácstermében, Gyorgyevics főispán elnöklete mellett.

— **Rajzkiállitás Szentán.** Szentáról jelentik: Junius 10-én rajz- és kézimunkakiállitás lesz a szentai főgimnáziumban. A kiállitást Harsányi Lajos rajztanár és Benedek Jánosné rendezik.

— **Házasság.** Kuranda János és Hagen Mariska május 26-án házasságot kötöttek.

— **Autószerencsétlenség Németországban.** Berlinből jelentik: Rosenheimben egy teherautó, amelyen 52-en voltak, belezuhant egy patakba. Az utasok közül hárman szörnyet haltak, 12-en sulyosan megsebesültek.

— **Internálják Horthy merénylőit.** Budapestről jelentik: A Horthy kormányzó elleni merénylet tettesei közül a biróság *Patuna* Géza és *Szokolai* Józsefet 3—3 hónapi fogházra itélte és elrendelte szabadlábrahelyezésüket. A rendőrség a belügyminiszter utasitására internálni fogja őket Zalaegerszegre.

— **Három ház égett le Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Hétfő délelőtt a Tóth Kálmán-ucca 17. szám alatti házban tüz ütött ki. A lakók közül senki sem tartózkodott otthon és a szomszédok csak akkor vették észre a tüzet, amikor már hatalmas lángnyelvek csaptak fel a nádfedeles eresz alól. A tüzoltók csak nagy késéssel vonultak ki és amikor megérkeztek, nem volt viz. Ezalatt szél támadt, amely átvitte a szikrákat a szomszédos háztetőkre is ugy, hogy mire az oltást megkezdték, *mind a három ház, butorostul leégett.* Három szegény családnak minden vagyona égett oda. A vizsgálat megindult.

— **A nyári fürdés halottja.** Szentáról jelentik: Uzerac Dániel 13 éves moli inasgyerek fürdés közben belefulladt a Tiszába. Holttestét csak három nap mulva találták meg a szentai halászok.

— **Két áldetektiv kifosztott egy gazdát.** Kishegyesről jelentik: *Ankrész* Péter cservenka gazda a kishegyesi országuton hazafelé igyekezett. Utközben két jólöltözött fiatalember megállitotta, akik előadták, hogy detektivek és betörőket keresnek. Azután kijelentették, hogy Ankrész az egyik betörőhöz hasonlit, amiért is visszaviszik Feketehegyre igazoltatni. Ankrész először ellenkezett, amikor azonban a »detektivek« revolvert vettek elő, visszafelé indult. Időközben besötétedett, mire egyikük azt mondta, hogy ha Ankrész igazolja magát, elengedik. A gazda erre elővette tizezer dinárt és igazolványait tartalmazó tárcáját s átadta az utonállóknak, akik a tárca átkutatása után, azt visszaadták és eltávoztak. Ankrész otthon vette észre, hogy pénzét elvették. Feljelentést tett a csendőrségen, ahol az áldetektivek után meginditották a nyomozást.

— **Tolvaj molnár.** Szentáról jelentik: Radulacski Száva moli lakos Székely Bertalan malmában volt alkalmazva. Radulacski nemrégen több lopást követett el a malomban és amikor fölfedezték visszaéléseit, megszökött. A horgosi rendőrség hétfőn letartóztatta, amint éppen átakart szökni a határon.

— **Tárcsatelek—Novatarcsa.** Becskerekről jelentik: A belügyminiszter értesitette az alispáni hivatalt, hogy az alibunári járásban levő Tárcsatelek nevét Novatarcsára változtatta.

A »Jogélet«, jogi és kereskedelmi szaklap legközelebbi száma május hó 28-án jelenik meg. Tartalmazza többek között: az illetéki díjjegyzéket, az 1923—24. évi költségvetési törvénynek a vajdasági adókra vonatkozó rendelkezéseit, a semmitőszéknek a hadiköltcsönkötvények lombardirozásából az adós és hitelező közti jogviszonyra vonatkozó elvi jelentőségü határozatát, valamint a felebbezési biróság döntését a szerbiai és crnagórai, valamint vajdasági községi illetőségüek egyházi házasságának érvénytelenségéről. A lap előfizetési ára: negyedévre 60 dinár, félévre 120 dinár, egész évre 240 dinár. Akik a lapra egész évre előfizetnek, megkapják az eddig megjelent példányszámokat is. A lap egyes példányonként egyébként nem kapható.

Vizumnélküli utazás Budapestre. A Budapesti Keleti Árumintavásár igazolványával a magyar határ május 30-tól junius 10-ig magyar vizum nélkül is átlépheto. Ily igazolványok tulajdonosai vasuton és hajón féláru menetjegy váltására jogosultak és kivánságra kedvezményes lakást kapnak. Igazolványok 80 dinárért bármely SHS kereskedelmi kamaránál, továbbá *Suboticán* a Gyárosok és Kereskedők Egyesületénél, a Lloydban, az Általános Hitelbanknál, a Jugoszláv Banknál és Szerb Banknál; *Novisadon* a Gyárosok Egyesületénél, az Agrár Banknál, a Jugoszláv Banknál, a Central Kreditni Zavodnál; *Somborban* a Gyárosok Egyesületénél; *Vel.-Bečkereken* a Takarékpénztárnál; *Sentán* a Centralni Kreditni Zavodnál; *Osijeken* a Jugoslav Banknál és *Sarajevóban* az Agrár Banknál, valamint *Beográdban* a m. kir. követség utlevélosztályánál és dr. Szilágyi Géza m. kir. kereskedelmi megbizottnál szerezhetők be.

SPORT

Hollandia 6:0-ra verte Romániát

A franciák könnyü győzelme a lettek fölött

Párisból jelentik: A futballolimpiász harmadik napján megcsappant érdeklődés mellett mérkőzött Franciaország Lettországgal és Hollandia Romániával. A közönség nagyrésze a francia csapat első szereplésére volt kiváncsi, amely a meglehetős gyönge eszt-csapattal került *öszsze*. A holland válogatott debutjét csak az idegen futballkolóniák nézték végig.

Franciaország — Lettország 7:0. (Pershing Stadion). A lettek, akik a futballtorna leggyöngébb csapatát alkotják, mindvégig védekezésre szorultak. A francia csapat a könnyü ellenféllel szemben meglehetős szép játékot nyujtott. A gólokat Salvanó center (3), Bard és Boyer lőtték.

Hollandia—Románia 6:0. (Colombos Stadion). A románok lassu, de szemnek tetszetősebb játékával szemben a hollandok erélyes, gyors akciókkal dolgoztak. A mérkőzés nagy részében holland fölény; a románok csak időnkint voltak veszélyesek. Jó volt a román hátvédpár. A hollandoknál a csatársor játszott kitünően.

A futballolimpiász második napja

Vrdjuka volt a jugoszláv csapat legjobb embere

Párisból jelentik: A hétfői napon starthoz állt a futballolimpiász két favoritja: Magyarország és Nruguay. A magyarok a lengyelekkel kerültek össze a Bergeyre stadionban, az Uruguay pedig a Colombes pályán Jugoszláviával. A közönség elsősorban a magyarok bemutatkozására volt kiváncsi; a Bergeyre pályán nyolcezer ember gyült össze, köztük valamennyi futballcsapat tagjai, akik a tribünön helyezkedtek el. A Golombes stadionban csak ezer ember volt jelen, amikor a Jugoszlávia—Uruguay csapatai a pályára léptek. A jugoszláv csapat legerősebb összeállításban indult, ugyanugy az Uruguay is, amelynek csapatában a jobbösszekötő egy néger játékos.

Uruguay—Jugoszlávia.

Az uruguay csapat mindjárt az első percekben fölénybe kerül. A csatársor villámgyors, preciz kombinációi mesteriek. Ugy játszik a csapat, mint az angol profik: brilliáns technika, nagyszerü taktikai érzék és csodálatos lövőképesség. A 7-ik percben a jugoszláv hálóba akad meg a labda. A jugoszláv védelem hősiesen küzd a meg-megujuló ostrommal, de nem tudja megakadályozni, hogy még az első félidőben az uruguayak még két gólt ne lőjjenek. A szünet után az iram fokozódik; Jugoszlávia elkeseredett védőmunkát végez, különösen Vrdjuka kapus, aki néhány bombalövést véd. Az uruguay csatársor pompás játékkal szüntelen foglalkoztatja a jugoszláv védelmet, amely lassan kifullad. Az utolsó negyedórában Uruguay döntő fölénybe kerül és egymásután rugja góljait.

A jugoszláv csapat, a nagy vereség ellenére is, jó benyomást keltett. A csatársor ugyan nem tudott megbirkózni a massziv uruguay-védelemmel, halfsor azonban annál jobb munkát végzett. Nem rajta mulott, hogy nagy gólaránnyal kapott ki a csapat. Uruguay a mutatott játék alapján az olimpiász legjogosabb favoritja lett.

Magyarország—Lengyelország.

A magyar csapatban Eiesenhoffer a jobbösszekötő helyére került. Már az első öt percben kitünt, hogy a magyar csapat technika és taktika dolgában messze tulszárnyalja a majdnem primitiven játszó lengyel csapatot, amelynek még csak egyéni kiválóságai sincsenek. A magyar csatársor, amelynek a végtelenül fürge, ötletes és boszorkányosan ügyes Hirzer volt a zseniális karmestere, szakadatlan ostromot inditott a Winiewskitől kitünően védett lengyel kapu ellen. A magyar csatárok, okulva a zürichi meddő küzdelmen, most sokat löttek kapura, ugy, hogy Winiewskinek valósággal meg kellett többszöröznie önmagát, hogy a sürün érkező labdákat elfoghassa. A tizenegyedik percben az erősen szorongatott lengyel védelem hibát követett el, a szemfüles Hirzer résen volt és a következő pillanatban már a lengyel kapuban volt a labda.

Taps üdvözölte Magyarország vezető gólját. A gól után a lengyelek lelkes játékba fogtak. Kuchar jobbszélső, aki tudvalévően mint atléta is a legkiválóbbak közé tartozik, hiszen Lengyelország sprintbajnoka, többször lefutotta a magyar védelmet, de középre adott labdáit a higgadtan és biztosan dolgozó magyar védelem mindig idejében elfogta. Az első félidő második része meglehetősen változatos volt, de már ekkor kitünt, hogy a magyar csapat gerince, a födözetsor, megingathatatlan. *Orth, Obitz* és *Guttmann majdnem teljesen hibátlanul dolgoztak.*

A második félidőben *a magyar csatársor pokoli iramba kezdett.* Ekkor már nem volt megállás a játékban, lélekzetvétel, tempó, vagy éppenséggel kimélet. A magyar támadósor mint egy ember indult az elnatározó rohamra, a lengyel védelmet pillanatok alatt összemorzsolta a viharos támadás sulya, s a hatodik percben már be is teljesült fölötte a végzet: *Hirzer megint gólt lőtt.* A magyar támadósor nem elégedett meg a két gól-lal. Tovább is hallatlan energiával, játszott és hatalmas sikerrel, mert a tizenharmadik percben *Hirzer ujra gólt lőtt.* Ujabb tizperces, változatos játék következett, majd megint gyors rohamra indult a magyar csapat, aminek befejezéséül *Opata* gólt lőtt. A játékosok, a nagyszerü Hirzer és társai már talán nem is ambicionálták volna az ötödik gólt, de a lengyelek ekkor már annyira visszaestek, hogy *Opata* most már szinte fáradság nélkül, belőtte az ötödik magyar gólt.

Mutters biró körültekintéssel, pártatlanul, minden tekintetben kitünően biráskodott.

Egy délelőtt az uruguay csapattal

A Bácsmegyei Napló párisi tudósitójától

Az olimpiász szinhelye: *Colombes*, a hatalmas Stadion, sárga és kék, rettentő falak és gyönyörü zöld gyep. Körülötte vastraverzek a készülő teniszpálya tribünjéhez; barna és egy széles mező, magas füvel: ezek a tréningpályák. Itt-ott futball-kapuk láthatók: fehéren kifénylenek.

Délelőtt 10 óra. A tréningpályákon már gyakorolnak a csapatok. A Stadion északi részén sárgafekete kockás trikóban rugdalnak néhányan. *Szerecsenek.* Odaérve megszólitottam az egyiket. Udvarias volt, de nem tudott sem franciául, sem németül. Végül is megtudtam, hogy ez *az egyiptomi csapat.* Előkerült a trénerr. Nem lehet tudni, hogy milyen nemzetségü lehet, de nem angol és franciául is csak rosszul beszél. Mondtam neki, hogy magyar ujságiró vagyok. Csak nézett és nyögött valamit: — Hm.... Aztán magyarázni kezdtem, hogy a második fordulóban valószinüleg Magyarországgal kerülnek össze Erre már felnézett. Megkérdezte, hogy milyen a magyar csapat? Ő már hallott róluk, de nem tudja pontosan, hogy milyenek. Közöltem vele néhány eredményt. (Az utolsó svájcit nem.) Erre megvakarta a fejét és tovább állt. Később láttam, hogy még a kezével is legyintett. *Az egyiptomi játékosok: mind gyerekek.*

*

Kérdezősködünk Uruguay felől. Ők is kint vannak a Stadionban. Itt is laknak közel a pályához.

A legbelső tréningmezőn megtaláljuk őket. Nem játszanak, felöltözve beszélgetnek. Egy civilruhás férfit megszólitok. Beszél franciául. *A csapat kisérője, különben délamerikai ujságiró.* Megörült, hogy kollégára akadt. De ugylátszik ott náluk bizalmatlanok az emberek, mert azonnal elővette az irásait, sorra mutatta az igazolványait, hogy ő valóban ujságiró.

Kérdem őket a csapatuk esélyeiről. Nagyon szerények. »Az, hogy a spanyolokat néhányszor megvertük, még nem jelent semmit« — mondják. *Jugoszláviától, első ellenfelüktől félnek.* Hallották, hogy a cseheket megverték, a csehek pedig véleményük szerint nagyon jók. De azért biznak magukban, a maguk erejében.

Megkérdezem őket: *kit tartanak a legerősebb és legveszélyesebb ellenfelüknek?*

— *A cseheket és a magyarokat* — felelték.

— A magyarokat — mondja a csapat kisérője — nem ismerjük, de sokat hallottunk róluk Európában. *Valószinüleg ők fogják megnyerni az olimpiászt!* Különben is ők a favoritok. Az olaszokat megverték 7:1-re, pedig az olaszok jobbak, mint a spanyolok. Mi játszottunk egy kombinált olasz csapattal.

Majd hatan egy kört alkottak és fejeselni kezdtek. Eltelhetett egy negyed óra, amig a labda a földre esett. Az ujságiró meg mutogatott:

— Ez egy kiváló centercsatár.... 30 méterről biztosan és élesen lő. Ez egy nagyszerü hátvéd, az ott meg egy elsőrendü szélső. Villámgyorsan fut és pontosan helyez. És végigdicsérte az egész csapatot, amely csupa izmos fiuból áll, jó koponyáju, kitartó harcosokból.

(V.)

—

Az osijek Slavia Szuboticán. Osijek legerősebb csapata, amely elsőrangu kombinációs játékáról híres, csütörtökön Szuboticán játszik barátságos mérkőzést a Bácskával. A kiváló együttes, amelynek különösen a csatársora jó, előreláthatólag szép és heves küzdelmet viv a szuboticaiakkal, akik komplett csapatot állitanak a vendégekkel szemben. A mérkőzés, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, csütörtök délután fél 6 órakor kezdődik a Bácska pályáján.

ZsAK—Sport. Érdekes mérkőzés szinhelye lesz csütörtökön a vasutas-pálya. A szuboticai Sport játsza le esedékes bajnoki mérkőzését a ZsAK-al. A két csapat eddig még nem találkozott ebben a szezonban, csupán az ugynevezett olimpiai napon, amikor azonban a játékidő oly rövid volt, hogy az ellenfelek közti erőviszony nem tisztázódhatott. A mérkőzés délután 5 órakor kezdődik.

Szombaton Szuboticán játszik az Ostmark. A bécsi *Ostmark*, amely a multkori szuboticai szereplése alkalmával sulyos vereséget szenvedett a *Bácska* csapatától, szombaton ismét Szuboticára jön, ahol revánsmérkőzést játszik a Bácskával. A bécsi csapat ezuttal pihent emberekkel indul küzdelembe és igy a Bácskának meg kell feszitenie erejét, ha ismét győzni akar. Az Ostmark Szuboticáról Romániába megy turára. — A Bácskának vasárnap szintén erős ellenfele lesz. A beogradi Sport-Klub kitünő formában levő csapatát kötötte le. A szuboticai csapat komoly ellenfele lesz a BSK-nak.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. május 27.

Zürich 6.975.

Berlin deviza 51.8—52.2 milliárd márka, valuta 50.9—51.1 milliárd márka.

London 354,

Newyork 123.5.

Bécs deviza 868—872, valuta 865—871.

Prága deviza 42.535—43.035, valuta 42.40—42.90.

Budapest (hivatalos árfolyam) 1095—1125.

—

Noviszadi terménytőzsde, május 27. Az irányzat változatlan, a forgalom valamivel élénkebb. Irányárak: Buza 305 dinár. Árpa 315 dinár. Zab 280 dinár. Tengeri 227.50 dinár. Bab 665 dinár. Liszt 0-ás 480 dinár, 2-es 425 dinár, 5-ös 380 dinár, 6-os 340 dinár, 7-es 300 dinár. Korpa 210 dinár.

Beograd, május 27. *Zárlat: Devizák:* Amsterdam 30.60, Bukarest 36.50—37.25, London 354—354.75, Newyork 81.40—81.45, Prága 2.415—2.4175, Szófia 58.25, Bécs 0.11250—0.11530, Zürich 14.39—14.41, Milano 3.602—3.603, Páris 4.45, Szaloniki 1.68, Budapest 0.1075. *Valuták:* Dollár 80.75, Cseh korona 2.405—2.4075. *Határidőre kötött devizaüzletek:* Prága, junius 20-ra 2.42, Genf junius 15-re 14.42, Páris junius 30-ra 4.47.

Zürich, május 27. *Zárlat:* **Beograd 6.9750,** London 24.61, Páris 30.65, Milano 25, Prága 16.70, Budapest 0.0065, Bécs 0.007450, Bukarest 2.60, Szófia 4.10.

Budapest, május 27. A devizközpont hivatalos árfolyamai: **Beograd — Dinár 1095—1125,** Bukarest — Lei 400—420, Milano — Lira 3930—4040, Newyork — Dollár 88900—91200, *Takarékkorona* **132.**

Értéktőzsde. A mai tőzsdenapon javuló irányzat mellett, élénk üzleti forgalom fejlődött ki. *Tőzsdezárlat* (ezer koronákban): *Bankok:* Angol-magy. 75, Bosny. agrár 70, Földhitelb. 340, Hazai 240, Szlavon jelz. 74, Lloyd-bank 13, Cseh iparb. 31, Magyar Hitel 681, Jelzáloghitel 146, Leszámitoló 95, Olaszbank 23, Mercur 16, Osztrák Hitel 253, Keresk. bank 1500. *Takarékpénztárak:* Belvárosi 32, Egyes. főv. 198, Ált. takarék 200, Moktár 225, Pesti hazai 4630. *Biztositók:* I. Magy. Bizt. 12000, Fonciére 320, Jég 230. *Malmok:* Back-malom 68, Borsod-miskolci 162, Concordia 50, I. bpesti gm. 163, Gizella 70, Hungária 110, Királymalom 33. *Bányák és téglagyárak:* Beocsini 1300, Borsodi 160, Szentlőrinci 87, Cement 101, Szászvári 440, Kohó 615, Istvántégla 49, Drasche 285, Magnezit 2350, Aszfalt 76, Ált. kőszénb. 3950, Salgó 765, Ujlaki 250, Urikányi 1230. *Nyomdák:* Athenaeum 180, Franklin 128, Globus 50, Kunossy 10, Pallas 65. *Vasmüvek és gépgyárak:* Coburg 40, Gróf Csáky 21, Gazd. gép 195, Fegyver 1300, Frankl 145, Ganz Dan. 3875, Ganz vill. 1625, Láng 170, Lipták 14.5, Ált. gépgy. 43, Magyar acél 325, Rimamurányi 153, Roessemann 92, Schlick 87. *Különféle vállalatok:* Ált. gázizzó 15, Ált. légszesz 825, Bárdi 12, Baróti 4.5, Bóni 94, Danica 150, Diana 8, Dorozi 31, Délicukor 625, Egisz 44, Izzó 755, Horvát cukor 1275, Gyapjumosó 63, Papir 35, Részvénysorf. 260, Temesi szesz 211, Fővárosi sör 38, Műtrágya 185, Klein 7.75, Keleti 36, Klotild 90, Cukor 3550, Östermelő 340, Gummi 635, Vasutforg. 280.

Moravetz zenemükereskedés
Timisoara (Temesvár, Románia)
Világvárosi nivoju szaküzlet. Bármilyen zenemüre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. jegyzékek ingyen. 989

ZETA FOSFORPASTA A LEGJOBB PATKÁNYIRTÓ

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik mélységes gyászunkban részvétükkel, vigasztaló szavakkal keservünket enyhiteni törekedtek, igaz és hálás szivvel mondunk köszönetet.

özv. Stern Zsigmondné
és gyermekei.

Válasz a „Háboru a fogtechnikusok ellen" és „Aranyfogak rézből" cimü cikkekre.

A Bácsmegyei Napló május 20-iki számában megirta a fenti első főcim és „Milliókat érő fogorvosi felszerelést foglalt le a rendőrség" alcim alatt, hogy a suboticai rendőrség, a helybeli fogorvosok és vizsgázott technikusok interveniálására lefoglalt a nem vizsgázott fogtechnikusoknál komplett fogorvosi felszereléseket.

Nem felel meg a tényeknek, hogy ezek a felszerelések milliókat érnek, mert ha az összeseknél lefoglalt müszereket ma kellene beszerezni, akkor sem kerülne többe, mint maximum 30.000 dinárba az egész.

Nem felel meg a tényeknek, hogy a helybeli ugynevezett „Dentist fogtechnikusok" egy évi klinikai gyakorlattal rendelkeznek.

A 16447/919. számu rendelettel, melyre való hivatkozással végrehajtották ezen lefoglalást s mely annyira sérelmes a fogtechnikusokra, hogy teljesen segédmunkásaivá degradálja a fogtechnikusokat a fogorvosoknak és a vizsgázott fogtechnikusoknak, mely utóbbiak maguk is keresztülmentek ugyanezeken a torturákon 1911. év előtti időben — mondom, ezen reánk nézve sérelmes rendelettel nem foglalkozunk itt hosszabban, mert hisz az a fogorvosoknak teljesen sikerült müve, hogy a nagyobbik falat kenyér nekik jusson, ne pedig a fogtechnikusoknak, akik végeredményben mégis csak saját két kezük munkájával készitik el a fogmüveket, akár fogorvos helyezi azt a szájba, akár vizsgázott technikus.

De viszont nem hagyhatjuk szó nélkül azt a tendenciózusan beállitott második közleményt, mely „Aranyfogak rézből" cim alatt jelent meg s teljesen arra van bazirozva, hogy az általunk készitett müfogak tulajdonosai megijedjenek, hogy az ő fogaik nem aranyból, vagy ha aranyból is, de nem 22 karátos aranyból vannak készitve s ijedelmükben a fogorvosokhoz, vagy a vizsgázott technikusokhoz forduljanak megvizsgáltatni müfogaikat. Vagy az a célja ennek, hogy ily módon uj munkákhoz jussanak a fogorvosok és vizsgázott technikusok, vagy pedig az, hogy ily módon tudják meg, hogy kiknek és mit dolgoztunk, az nem lényeges.

Fontos az a bizonyos aranyfog — rézből, hogy mi is az tulajdonképen? Randolf-fém! S ebből a Randolf-fémből csinálnak ma müfogat Berlinben, Bécsben, Budapesten sőt Suboticán is a fogorvosok és vizsgázott technikusok is, de a páciens tudja azt, hogy nem arany, tehát nincs félrevezetve, mert nem telik mindenkinek 22 karátos aranyfogra.

Egyébként ez a nagyon felfujt „zugfogász"-ügy nem egyéb, mint egy legenyhébb elbirálás alá eső közegészségügyi kihágás, amelyre maguk a fogorvosok és vizsgázott technikusok kényszeritik az embert, akkor midőn mint fogtechnikus-segédet felfogadják, de olyan csekély fizetéssel, hogy ők maguk felajánlják már az akceptálásnál, hogy megengedik a „privat-pacientura" végzését sőt már legujabban a tanulóiknak is megengedik, hogy ilyen — privat — munkát végezzenek.

Ezek után még csak annyit, hogy miután az iskolaévnek rövidesen vége, ajánljuk a szülőknek, hogy fogtechnikus pályára adják gyermekeiket. Nagy jövő vár rájuk! Benn lesz az ujságban a nevük! Mint most a mienk — „zugfogász"!

Tisztelettel a megtámadott fogtechnikusok nevében

Zvekánovics Béla
fogtechnikus.

3965

„JELENA" nőidivatszalon
Subotica, Aleksandrova ul. 11.
Korzó
A legujabb angol és francia nőiszabás és varrásból ugy kezdők, mint haladók, valamint hivatásos varrónők részére *1924. junius 15-től kezdődőleg női szabászati és varrási tanfolyamot tart* egy hónapi időtartammal. Résztvevők és azok hozzátartozói kosztümjeit, kabátjait, ruháit stb. dijmentesen kiszabom és azok utmutatásaim szerint készülnek. Jelentkezés junius 10-ig bezárólag. 3605

Önálló képzett mechanikus
aki autójavitásokban és azok épitésében jártas, azonnali alkalmazást nyer Kiss Tibor javitó műhely és autófuvarozási vállalatánál Novi-Vrbas.
3971

Megnyilt a „Mir" (volt Béke) sörcsarnok és étterem!
Gyönyörü kerthelyiségében Hano tamburazenekara játszik. Elsőrendü ételek és italok. Állandóan frissen csapolt sörök.
Szives pártfogást kérnek
Vukov és Buzder
tulajdonosok
3096

ELEKTRO ILI MAŠINSKI INŽENJER
traži se za veće električno preduzeće u Beogradu i Zagrebu. Gospoda koja su na samostalan kancelarsko rad naučena te posjeduju iskustvo u akviziciju dobivaju prednost. Uveti: državljanstvo SHS potpuno poznavanje srpsko-hrvatskog i nemačkog jezika i apsolutno poverenje. — Oferte sa naznakom kurikulum vite i zahtevima plate neka se uprave pod „Inženjer" na upravu lista. 3943

KOMLÓ-, SZALMA-, TOLL és GYAPJU-
ZSÁK
LEGOLCSÓBBAN
Schossberger és Hered cégnél
Novisad, Futoški put 13.
Telefon: 531. Távirat: Hessian
3586

Vadászat és Sport
speciális szaküzlet
Óriási választék vadászfegyverek, vadászlőszerek és vadászfelszerelési cikkekben. — Vadászfegyverek raktáron minden gyártmányban és minden kaliberben.
Az ország legolcsóbb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete
Nagyban! Árjegyzék ingyen! Kicsinyben!
Nagy raktár:
Football- Tennis- és Atletikai
felszerelési cikkekben.
Angol és német football-labdák és cipők — Eredeti angol Slazengers Doherty és Pattersen-rakettek
Tüzijátékok! Halászati felszerelések!
V. Bata Sin, Subotica
3890

Raktárról szállithatók: 2926
Standard { csépló gép cylinder nyers } olajak
BENZIN Michelin Cablé gummi AUTÓOLAJ
HOFHERR-GÉPEK, Hofherr-cséplőgarniturák
Szivógáz generátorok
Dobsin Alkatrészek Csapágyak
Cséplőponyva, I-a gépszij
M. CORNICK kévekötőaratógép, eredeti Standard Manilla, alkatrészek, fűkaszálók
BRAUN MARCEL
Telefon 106 VELIKI-BEČKEREK Telefon 106

FŰZŐKÜLÖNLEGESSÉGEK
Haskötők, melltartók eredeti francia és angol modellek után készülnek
DIMITRIJEVICS JULISKA
fűzőtermében, Scotus Viatora ulica 10.
Tisztitás és rossz fűzők ujjáalakitása a legpontosabban eszközöltetik.
2225

3973
GÉPSZIJAK
Schamot tégla és föld, tömitések és csövek, mindennemü armaturák és müszaki cikkek, gép és hengerolajok, benzin és gépzsirok nagy raktára:
Földvári Béla Stari-Bečej
Telefon 83. - Legolcsóbb napi árak!
Legelőnyösebb fizetési feltételek!
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

OPTÁLT MAGYAROK!
Szegeden kertes családi házat, jövedelmező bérpalotát beköltözhető lakásokkal, föld és szőlő tanyásbirtokokat, biztos megélhetést nyujtó berendezett üzleteket, igen előnyösen vételre közvetit csak
MÉZER
országos ingatlan irodája Szegeden Bástya-utca 19. (Bohn sörcsarnok mellett). Jugoszláviában képviseli
Bömches Emil, Bačka-Topola.
3974

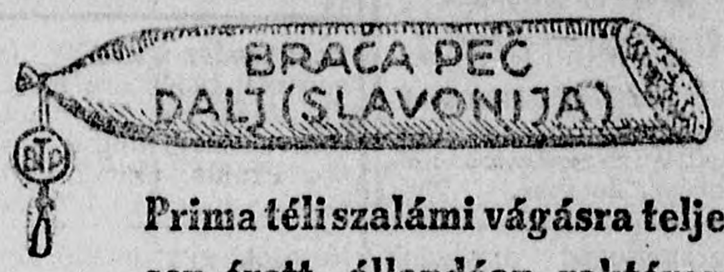

Prima téli szalámi vágásra teljesen érett, állandóan raktáron.

VERMOREL
PERMETEZŐ GÉPEK
Din. 500.—
valamint az összes alkatrészei és KÉKKŐ jutányosan kapható
KEMÉNY GYULÁNÁL SUBOTIGA
TELEFON: 29. 2240

ELADÓ
kedvező fizetési feltételek mellett:
gyárilag javitott kitünő állapotban levő
1 drb 8-as MÁV cséplőgép-készlet
2 drb Cormick-féle kévekötő-gép (uj ponyvákkal)
2 drb marokrakó-gép
a TORONTÁLI MEZŐGAZDASÁGI GÉPIPAR, VAS- és FÉMÖNTŐDE R. T.-nál VELIKI-BEČKEREK, Miletićeva-ulica, vámházzal szemben. Telefon 51.
3929

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!
Mielőtt
gépolajat, hengerolajat, tovottezsirt
vásárolnak a küszöbön levő cséplésre, saját érdekükben kérjenek ajánlatot:
Kemény Arnold cégtől, Vel.-Kikinda
Telefon: 93. Csoportos rendelések esetén kedvezmény.
1727

MÉHÉSZETI ÜGYEKBEN
INGYEN TANÁCSOT AD
méhesek berendezését, méhek beszerzését, a méhek szakszerü kezelését részesedésre elvállalja. Méheket, mézet, viaszt bizományi értékesitésre bankgarancia mellett átvesz NAGY JÓZSEF a „Vajdasági Méhészeti Lapok" szerkesztője Stari-Bečej. 2341

május 26-tól hétfőtől május 28-ig szerdáig

Lifka

ASSZONYFALÓ

vigjáték 5 fölvonásban. Főszereplő **Mária Prevost.**

Ő, mint segédrendező

vigjáték 1 fölvonásban. Főszereplő **Harold Loyd.**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési dij felét fizetik. Előfizetési dij havonkint 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

FOGLALKOZÁS

Ügyes csomagolóleányokat felvesz »Hygieia« kötszergyár. Jelentkezés Antunovićeva ulica 4 I. em. 11. reggel héttől délután két óráig. 3974

Harisnyakötősegéd, lehetőleg nőtlen, aki kötni és fonni tud, azonnali belépésre kerestetik. — Jakob Löschinger. Bega-Sveti-Djuradj. 3922

Egy hat üléses

FIAT AUTÓ ELADÓ

JUHÁSZ MIHÁLY

Daru (Udraljevci 31.) 3936

Gyógyszerészt, okl. vagy nem okleveleset keres mielőbbi belépésre »Korona« gyógyszertár Subotica, városház-épület. 3918

Borbélyok figyelmébe!

Ondolálást és fésülést szakszerüen és gyorsan kitanitok **Kummerkramer női-fodrász, Sombor.** 2984

Asztalossegéd hosszabb gyakorlattal, teljes ellátással felvétetik. Kohajda Péter asztalos, Čantavir. 3955

Teljesen perfekt, komoly, önálló munkaerő, angol és francia **szabász,** műhelyvezetőként, továbbá gyakorlott, ügyes, jobb **segédek** felvétetnek. Személyes jelentkezés **»Jelena« női-divatszalónban** délután 6—7 órakor. Subotica, Aleksandrova ulica 11, korzó. 3647

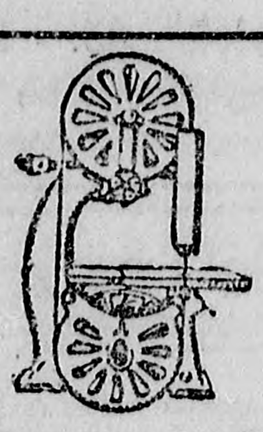

Faipari gépeket

legtökéletesebb svédrendszerü billenős golyós csapágyazással, suboticai raktáramból versenyárban azonnal szállitok.

JELLINEK JÓZSEF

SUBOTICA, Pajo Kujundžićeva ul. 4. (Uri Kaszinóval szemben)

Fényképész-segéd (nő) azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatot kér fizetési igények megjelölésével Katica Prahič, Murska-Sobota. 3886

Keresek egy önálló órás-segédet azonnali belépésre, aki szerszámmal rendelkezik. Izidor Hubert Staribecse. 3877

Seck berendezésü, ujonnan felszerelt, négyvaggonos malmunk részére keresünk főmolnárt. Csak józanéletü, tökéletes szakemberek ajánlatát kérjük az igények megjelölésével. Ofner József malomigazgató, Kula, Bačka. 3946

Egy jobbmegjelenésü fiu, négy középiskolát végzett, könyvelésben jártas, szerb és magyar nyelvet szóban és irásban birja, irodában vagy ehhez hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 3941

Bérmálásra

ékszerek és órák

a legolcsóbbak

ÁDÁM IMRE

órás- és ékszerésznél

Subotica Rudićeva u. 12 3934

Idősebb, a füszer-, festék- és kenceszakmában jártas kereskedősegéd azonnali belépésre állandó állást keres, esetleg más szakmai utazói állást is elfogad kaució mellett. Todor Tyósity kereskedő segéd, Pačir, Bačka. 3924

Kéttagu családhoz szakácsnő kerestetik azonnali belépésre. Cim a kiadóban

Haushälterin. Mutterstellvertreter, sucht Stelle, womöglich in die Stadt. Möchte alleinstehender Persönlichkeit kochen. — Spiele Klavier, sehr fleisig, seriös häuslich, vertraulich. Chiffre »Junge Witwe«. 3954

Fényképész-segédnőt, ügyes retusőrt és operatőrt azonnali belépésre keresek. Dimitrijević fotograf, Brod n/S. 3957

Zeneértő, németül beszélő, jól szituált, fiatal, jó megjelenésü özvegy, nagyobb gyermekek mellé menne. Esetleg a ház urnőjének hüséges támasza lehetne megfelelő bánásmódért. »Seriőse« jelige 3953

MALOMGÉPEK
STANDARD-OLAJAK
HOFHERR-GÉPEK
TECHNIKAI-CIKKEK
MANILLA
GÉPSZIJ
MICHELIN-AUTÓGUMMI
BENZIN

Braun Marcel

cégnél

Veliki Bečkerek

Telefon 106. 2526

Huszonkét éves falusi leány elmenne gyermekek mellé vagy magános nőhöz. Varrásban és minden házi munkában jártas, nem nagy fizetést, hanem jó bánásmódot igényel. Leveleket »Szolid« jelige alatt a kiadóba kér. 3967

VÉTEL-ELADÁS

Fürdőcipők vörös nyersgummiból, fehér vagy fekete szövetgumiból, 60 dinárért minden nagyságban vidékre utánvéttel kaphatók Sugár Béla divatáruházában Subotica, Karadjordjev trg 8. 3961

Ház eladó elfoglalható lakással, két épülettel, nagy kerttel, a város belsejéhez közel. Cim a kiadóban. 3973

Korzó

május 26-tól hétfőtől május 28-ig szerdáig

A cári ékszer titka

a szezon legnagyobb bünügyi drámája 6 fölvonásban

Főszereplők:

Carl Anen, Lily Flohr, Alwin Neuss.

Gyapjufonóda modern és teljes berendezés, eladó. Ladisl. Einberger Mokrin.

Eladó

egy 70 HP Compound stabil gőzgép, egy 90 m2 tüzfelületü Tischbeni gőzkazán és egy 3 és fél tonnás teherautó akaszkocsi (Bei wagon) telegumi raifal.

Veszek

egy jókarban levő 600 mm-es darálhengerszéket

Cim: Schmolka hirdetőjében Novisad, Futo ki put 2. 3927

Asztalosok figyelmébe! Nagy választékban külföldi nemes és blind-*fournierok* legolcsóbb árban kaphatók a bečkereki *perzsa-* és *smyrnaszőnyeg* egyedárusitójánál. *Hoffman Mihály özvegye* lakásberendezési vállalata, Subotica. 3634

Eladó esetleg kiadó! A gyorsáru raktárral szemben egy üvegezett elejü deszkabódé, alkalmas kisebb irodának, fodrásznak, suszternek, esetleg kifőzdének. Ugyanott egy ruganyos kocsira való ülés és egy férfi varrógép is eladó. Bővebbet Lajčo Czernyákovics az állomással szembeni bódés. 3908

Három darab csónakmotor, 5 HP, üzemképes, azonnal olcsón eladó. Teltsch Gáspár, Sombor. 3858

Eladó 3 HP Schutleworth cséplőgarnitura, 8-as Hofherr-gyári magánjáró, 2 éves cséplőgarnitura, 2 drb komplett mozigép. — Veszek egy 6-os Hofherr-elevátort, 20—25 kilovattos, 240 voltos dinamót. »Apolo Kino« Brod n/S. 3958

Szénaprés, kézi és motorikus hajtásra, **4 HP benzinmotor, 5 HP nyersolajmotor, moziberendezés,** francia gyártmány, **darálós** és őrlőmalom, **luxusautó,** négyüléses, eladó. Teltsch Gáspár, Sombor. 3857

Keresek megvételre 100 hold vizmentes földet. Neckov Niča Oroszlámos, Bánát. 3956

Ui hálószobabutor és konyhaberendezés sürgősen eladó. Cim a kiadóban.

KÜLÖNFÉLE

Földbirtokok, szőlők, házak, villák, vendéglők és egyéb üzletek olcsón eladók. Leirás és bemutatás dijtalan. — **Privátkölcsönt** kellő biztositék ellenében, magas kamat és jutalék mellett dijtalanul elhelyez. — **Utlevelek** konzuli láttamozását olcsón és gyorsan eszközli *Bömches Ált. közvetitő-iroda,* Bačka-Topola.

Fiatal urinőnek átadó Suboticán kis tőkével, elsőrendü üzlet. Cim a kiadóban. 3951

Zongorajavitást és hangolást helyben és vidéken mindenkinél olcsóbb áron elvállal. Munkája kifogástalan. Erdélyi Árpád, Segedinski put, Nagy Ferenc telep, I. udvar, 5. ajtó.

Üzlethelyiség a beltéren lelépéssel átadó. Cim a kiadóban. 3754

Felesbe (esetleg bérbe) adom Dálján 17 hold elsőrendü szántóföldet házzal együtt, hosszabb időre. Irásbeli ajánlatot kérek és az ajánlkozókat levélben fogom meghivni megtekintésre és megállapodásra. Ormay József Osijek, I. Reisnerova ulica 67. 3972

Lakásomat, mely két szép szobából, üvegezett folyosóból és mellékhelyiségből áll, a vasuthoz közel, elcserélném ugyanilyen vagy nagyobb beltéri lakással. Cim a kiadóban. 3964

Elveszett Horváth Cecilia névre 105 mm buzáról szóló fehérmalmi bárca. Ezen bárcát senki meg ne vegye vagy előleget se adjon, mert pénzét el fogja veszíteni. 3969

„GREINITZ"

VASIPAR és KERESKEDELMI R. T. NOVISAD

Vasgerenda, Betonvas, Rud, Abroncs és Idomvasak, Sodrony és Sodronyszög, „Winter"-féle Tengelyek, Kapa, Ásó, Lapát, Villa és Kasza, Gyaluáru, Csavaráru, Épület- és Butorvasalások, Iparvágány, Sinek 65/90. szám.

Valamint mindenféle vasáru. 2572

Gyártmányaink: Asphalt és kátrányfedéllemez, asphalt szigelelőlemez, kőszénkátrány, facement, karbolineum, kőszénkátrányszurok fedél-lakk, bitumen, **asphalt mastix** stb. **Müszaki osztályunk elvállal és készit:** Asphaltjárda, kocsiut és belső helyiség burkolását tiszta, természetes asphalttal. Vizmentes fedések, elszigetelések asphalttal és asphalt elszigetelő lemezzel. Tetőfedést kátránylemezzel tiszta, természetes butimenből készült szagtalan asphalt fedőlemezzel. Nedves falak szárazzátételét. Talajviz elszigetelését saját rendszerünk szerint. Öreg tetőjavitást és kátrányozást. Facementtetőt több évi jótállás mellett. 2727

Sürgönycim: GROZIT. Telefonszám: 27-20

Gyártja: Beogradi Asphalt és Kátrány Vegyitermékek Gyára, Beograd Vuka Karadžića 6

Suboticai képviselő: SCHWEIGER I DRUG.

OLCSÓ KIÁRUSITÁS

DEUTSCH SIMON

DIVATÁRUHÁZA SUBOTICA

JELAŠIĆEVA ULICA 3. SZÁM. KISKÁPOLNA MELLETT.

Áruraktáram kibővitése és üzletem átrendezése miatt raktáromon levő összes **kötött, szövött, rövidáru, uri és női divatcikkeimet,** különösen **férfi és női harisnyák, férfi ingek, nyakkendők, nyári gyermektrikók, fonott bőrszandálok** mélyen leszállitott áron lesznek kiárusitva. Felhivom az igen tisztelt vásárló közönség figyelmét, hogy saját érdekében győződjék meg olcsó áraimról.

Fonott bőrszandálok minden számban megérkeztek.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körforgógépén Suboticán.